

7771/2
50/2

СРБСКО-НАРОДНИ

ВЕЛИКО-БЕЧКЕРЕЧКИ

КАЛЕНДАР

за просту годину

1866.

Уредио Јован Зацић.

IX. ГОДИНА, СА 4 КАМЕНОРЕЗА.

Садржай:

Стари и нови календар. — Родословіе пресветлог дома аустријског. — Списак европејских владатеља. — Начална дуовна достојинства св. восточно православне цркве. — Знаменитости. — Размишљавањѣ о женама (шала и збиља). — Избавитељка (истинита повест.) — Цар Карл V. у манастиру св. Юста (с сликом.) — Милосрдно друштво у Флоренцу (с сликом.) — Солне руде у Вјелички (с сликом.) — Четир ноћи међу алигаторима (с сликом.) — Зец и еж. — Песме. — Домаћа средства. — Анекдоте. — Вашари. — Наплата штемпла. — Скрижаљка камате. — Скрижаљка поради прорачуњаваня прихода и расхода.

Штампано и издао Франц Павле Плайц.

Скрижаљка камате (інтереса)

у аустр. вредности.

5 на сто								6 на сто								
Капитал	На год.		На $\frac{1}{2}$ год.		На $\frac{1}{4}$ год.		На месец		На год.		На $\frac{1}{2}$ г.		На $\frac{1}{4}$ год.		На месец	
	Фл.	Фл. к.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Ф.	кр.	Фл.	к.	Фл.	к.	Фл.	кр.	Ф.	кр.
10000	500	—	250	—	125	—	41	$66\frac{2}{3}$	600	—	300	—	150	—	50	—
9000	450	—	225	—	112	50	37	50	540	—	270	—	135	—	45	—
8000	400	—	200	—	100	—	33	$33\frac{1}{3}$	480	—	240	—	120	—	40	—
7000	350	—	175	—	87	50	29	$16\frac{2}{3}$	420	—	210	—	105	—	35	—
6000	300	—	150	—	75	—	25	—	360	—	180	—	90	—	30	—
5000	250	—	125	—	62	50	20	$83\frac{1}{3}$	300	—	150	—	75	—	25	—
4000	200	—	100	—	50	—	16	$66\frac{2}{3}$	240	—	120	—	60	—	20	—
3000	150	—	75	—	37	50	12	50	180	—	90	—	45	—	15	—
2000	100	—	50	—	25	—	8	$33\frac{1}{4}$	120	—	60	—	30	—	10	—
1000	50	—	25	—	12	50	4	$16\frac{2}{3}$	60	—	30	—	15	—	5	—
900	45	—	22	50	11	25	3	75	54	—	27	—	13	50	4	50
800	40	—	20	—	10	—	3	$33\frac{1}{3}$	48	—	24	—	12	—	4	—
700	35	—	17	50	8	75	2	$91\frac{2}{3}$	42	—	21	—	10	50	3	50
600	30	—	15	—	7	50	2	50	36	—	18	—	9	—	3	—
500	25	—	12	50	6	25	2	$8\frac{1}{3}$	30	—	15	—	7	50	2	50
400	20	—	10	—	5	—	1	$66\frac{2}{3}$	24	—	12	—	6	—	2	—
300	15	—	7	50	3	75	1	25	18	—	9	—	4	50	1	50
200	10	—	5	—	2	50	—	$83\frac{1}{3}$	12	—	6	—	3	—	1	—
100	5	—	2	50	1	25	—	$41\frac{2}{3}$	6	—	3	—	1	50	—	50
90	4	50	2	25	1	$12\frac{1}{2}$	—	$37\frac{1}{2}$	5	40	2	70	1	35	—	45
80	4	—	2	—	1	—	—	$33\frac{1}{3}$	4	80	2	40	1	20	—	40
70	3	50	1	75	—	$87\frac{1}{2}$	—	$29\frac{1}{6}$	4	20	2	10	1	5	—	35
60	3	—	1	50	—	75	—	25	3	60	1	80	—	90	—	30
50	2	50	1	25	—	$62\frac{1}{2}$	—	$20\frac{5}{6}$	3	—	1	50	—	75	—	25
40	2	—	1	—	—	50	—	$16\frac{2}{3}$	2	40	1	20	—	60	—	20
30	1	50	—	75	—	$37\frac{1}{2}$	—	$12\frac{1}{2}$	1	80	—	90	—	45	—	15
20	1	—	—	50	—	25	—	$8\frac{1}{3}$	1	20	—	60	—	30	—	10
10	—	50	—	25	—	$12\frac{1}{2}$	—	$4\frac{1}{6}$	—	60	—	30	—	15	—	5
9	—	45	—	$22\frac{1}{2}$	—	$11\frac{1}{4}$	—	$3\frac{3}{4}$	—	54	—	27	—	$13\frac{1}{2}$	—	$4\frac{1}{2}$
8	—	40	—	20	—	10	—	$3\frac{1}{3}$	—	48	—	24	—	12	—	4
7	—	35	—	$17\frac{1}{2}$	—	$8\frac{3}{4}$	—	$2\frac{11}{12}$	—	42	—	21	—	$10\frac{1}{2}$	—	$3\frac{1}{2}$
6	—	30	—	15	—	$7\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$	—	36	—	18	—	9	—	3
5	—	25	—	$12\frac{1}{2}$	—	$6\frac{1}{4}$	—	$2\frac{1}{12}$	—	30	—	15	—	$7\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$
4	—	20	—	10	—	5	—	$1\frac{2}{3}$	—	24	—	12	—	6	—	2
3	—	15	—	$7\frac{1}{2}$	—	$3\frac{3}{4}$	—	$1\frac{1}{4}$	—	18	—	9	—	$4\frac{1}{2}$	—	$1\frac{1}{2}$
2	—	10	—	5	—	$2\frac{1}{2}$	—	$\frac{5}{6}$	—	12	—	6	—	3	—	1
1	—	5	—	$2\frac{1}{2}$	—	$1\frac{1}{4}$	—	$\frac{5}{12}$	—	6	—	3	—	$1\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$

777 1/2 PE319/IX 400
5074 PE319/1866.1

СРБСКО-НАРОДНИ
ВЕЛИКО-БЕЧКЕРЕЧКИ
КАЛЕНДАР

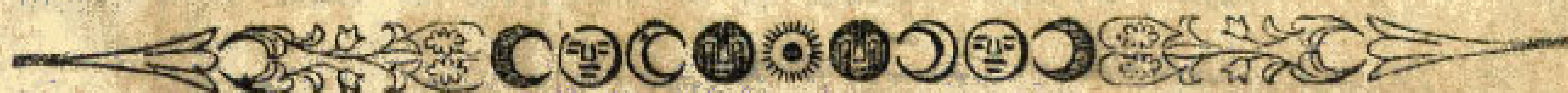
за просту годину

1866.

Уредио Јован Закић.

IX. ГОДИНА.

у Вел.-Бечкереку.

Штампао и издао Франц Павле Плайц.

СРЕДНО-МАЛОТН

ВЕТНИКО-МАЛОТН

ИЗБ. ОТ 194480

КАТЕТА

СРЕДНО-МАЛОТН

ИЗБ.

ИЗБ. ОТ 194480

ИЗБ. ОТ 194480

ИЗБ. ОТ 194480

ИЗБ. ОТ 194480

ИЗБ. ОТ 194480

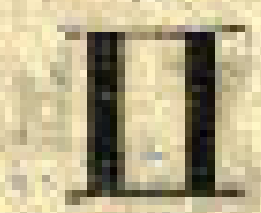
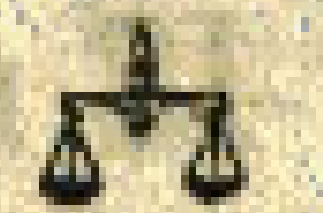
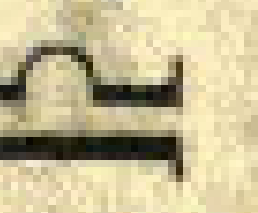
Пасхалія.

Круг сунца є ове године	10.
Круг луне	2.
Пасхално слово	6.
Число недељно	5.
Индикт	6.
Епакта	26.
Нова година пада у суботу, Януара	1.
Месоеџа има 5 недеља и 2 дана, свега дана	37.
Триод се починѣ Януара	16.
Месопуст (месне покладе), Януара	30.
Сиропуст (беле покладе), Фебруара	6.
Благовести на велики петак, Марта	25.
Ускрс, Марта	27.
Ђурђев дан у суботу, Априла	23.
Спасов дан, Мая	5.
Дуови, Мая	15.
Недеља всѣх святих, и Петрове покладе, Мая	22.
Петрова поста има 5 недеља и 2 дана, свега дана	37.
Петров дан пада у среду, Юніа	29.
Покладе велике госпојине у недељу, Юліа	31.
Поста госпојинског има свега дана	14.
Покладе божићне су Новембра	14.
Божић пада у недељу, Децембра	25.

Подвижни римски празници.

Златно число	5.
Круг сунца	27.
Епакта	XIV.
Римско число	9.
Недељно слово	Ге.
Недеља септвагезима, Януара	16.
Чиста (пепелява) среда, Фебруара	2.
Ускрс, Марта	20.
Спасов дан, Априла	28.
Дуови, Мая	8.
Брашанчево, Мая	19.
Прва недеља адвента, Новембра	20.
Месоеџа има 5 недеља и 3 дана, свега дана	38.

Дванайст небесних знакова.

 Ован		 Лав		 Стрѣлац	
 Бик		 Дѣва		 Козерог	
 Близнацы		 Вѣсы		 Водолиа	
 Рак		 Скорпиа		 Рибе	

Владаюћа планета.

Ове ће године владати месец (☾). Месец є нашој земљи најближе небесно тѣло, и он є, тако рећи, нѣн трабант или слуга, кои се непрестано око нѣ, а уєдно с њом и около сунца окреће. Он се обрће око землѣ од запада на исток од прилике $12\frac{2}{5}$ пута у години, а почем непрестано земљу врати, то у свакој години єданпут и око сунца обиђе, из чега се лако може поняти, да му є пут врло замршен. Посредник му износи $469\frac{1}{2}$ земљописних миля, даклем є $3\frac{2}{3}$ пута мањи нег посредник землѣ, из чега слѣдує, да є површіє месеца 13 пута мањѣ нег површіє наше землѣ. Од землѣ одстои само 51,804 земљописне милѣ, слѣдователно є к нама најближе небесно тѣло. Месечне мѣне произлазу од туд, што месец као и наша земля светлост од сунца добія; и зато кад му є неосветлѣна страна к нама окренута то га ми неможемо видити, и то зовемо „новим (младим) месецом“; кад му є од сунца осветлѣна страна сасвим к нама окренута, онда имамо „пун месец“; кад стои од сунца на истоку, на по пута од новог к пуном месецу, онда само нѣгову десну полутину осветлѣну видимо, и то зовемо „првом четврћом“; а наипосле, кад стои од сунца на западу, на по пута од пуног к новом месецу, онда се само лева полутина осветлѣна види, и то се зове „последня четврт.“

Месечне четврти

Нов (млад) месец ☾ Прва четврт ☾ Пун месец ☾ Последня четв. ☾

Помраченія.

1. Сунце ће се од части помрачити 4. Марта у 9 сати 57 м. у вече. Код нас се неће видити.
2. Месец ће се сасвим помрачити 19. Марта у 3 сата 54 м. у ютру, и видиће се код нас до 5 с. 50 м., а највећма у 5 с. у ютру.
3. Сунце ће се од части помрачити 3. Априла у 6 сати 27 м. у ютру. Код нас се неће видити.
4. Месец ће се сасвим помрачити 12. Септембра у 1 с. 38 м. послеподне. Код нас се неће видити.
- 5) Сунце ће се помрачити 26. Септембра у 4 сата 25 мин. у ютру. Код нас се неће видити.

О четири годишња времена.

Пролеће починѣ 8. Марта у 9 сати 2 мин. у вече. Сунце є на точки равнителя. Дан и ноћ єднака.

Лето починѣ 9. Юнія у 5 сати 41 мин. послеподне. Сунце є на точки сѣверног обртног круга. Најдужи дан, најкраћа ноћ.

Єсен починѣ 11. Септембра у 7 сати 58 м. у ютру. Сунце є опет на точки равнителя. Дан и ноћ опет єднака.

Зима починѣ 10. Децембра у 1 с. 47 м. у ютру. Сунце є на точки южног повратног круга. Најкраћи дан, најдужа ноћ.

ЯНУАР.

Съчен има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. Н.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	С.	Обрѣзаніе Госп.	13	Хиларія	7 44 4 16			☾ Нов месец 4. у 9 сати 50 м. у вече. Благо, облачно време.
Н. пред просвѣщ. Ев. ют. Иоан. 66. Лит. Марк. 1. Г. 7.								
2	Н.	Силвестра П. Р.	14	Г 2 Иже Ис.	7 43 4 17			☾ Прва четврт 11. у 10 с. 6 м. у вече. Влажно кишов. време.
3	П.	Малахія прор.	15	Мауруса	7 42 4 18			☾ Пун месец 18. у 9 с. 20 м. у вече. Мекано време.
4	В.	Собор 70 Ап.	16	Марцелина	7 41 4 19			☾ Посл. четврт 26. у 8 с. 51 м. у вече. Мутно, ветров. време.
5	С.	Теопем. и Теон.	17	Антоніа	7 40 4 20			
6	Ч.	Богоявлен. Госп.	18	Пришка	7 39 4 21			
7	П.	Св. Јован крест.	19	Канутуса	7 38 4 22			
8	С.	Георг. и Емил.	20	Фаб. и Себ.	7 37 4 23			
Н. по просвѣщ. Ев. ютр. Иоан. 67. Лит. Мат. 8. Г. 8.								
9	Н.	Полиевкта муч.	21	Г 3 Агнес	7 36 4 24			
10	П.	Григор Еп. Нис.	22	Винценца	7 35 4 25			
11	В.	Теодосіа пр.	23	Зар. Мар.	7 34 4 26			
12	С.	Татіани муч.	24	Тимотеа	7 33 4 27			
13	Ч.	Ермила и страт.	25	Обр. Павла	7 31 4 29			
14	П.	Свети Сава	26	Поликарпа	7 30 4 30			
15	С.	Павла Тив.	27	Јоанна Злат.	7 28 4 32			
Н. Митар и Фар. Ев. ютр. Мат. 116. Лит. Лук. 89. Г. 1.								
16	Н.	Ап. Петра вер.	28	1 Септваг.	7 27 4 33			Овог месеца, ако в земля смрзнута и пут добар, треба вући из шуме дрва, и из рита трску; а иначе треба ископати панѣве, чистити гусенице, садити лукац од ладе зумбула, звонарке, ђурђице и ктому подобног цвећа, ђубрити воћнаке и винограде, и приправљати тачке за виноград.
17	П.	Антоніа вел.	29	Франц С.	7 25 4 35			
18	В.	Атан. Кир. М.	30	Аделгунда	7 23 4 37			
19	С.	Макаріа Египт.	31	Петра Нел.	7 21 4 39			
20	Ч.	Евтиміа велик.	1	Фебр. Игн.	7 20 4 40			
21	П.	Максима испов.	2	Сретенив	7 18 4 42			
22	С.	Тимот. и Анаст.	3	Блазиуса Е.	7 16 4 44			
Н. блудног сина. Ев. ютр. Марк. 70. Лит. Лук. 79. Г. 2.								
23	Н.	Климента Еп. А.	4	Г Секс. Вер.	7 15 4 45			
24	П.	Преп. Мат. Кс.	5	Агата	7 14 4 46			
25	В.	Григоріа Бог.	6	Доротеа	7 12 4 48			
26	С.	Ксен. А. и др.	7	Ромуалда	7 10 4 50			
27	Ч.	Јоан Зл. преп. м.	8	Јоани Мил.	7 8 4 52			
28	П.	Ефрема Сирина	9	Аполоніи	7 6 4 54			
29	С.	Преп. мщ. Игнат.	10	Схоластика	7 5 4 55			
Н. месопуст. Ев. на ютр. Марк. 71. На лит. Мат. 106 и празнику Мат. 11. Глас 3.								
30	Н.	Три Ђрарха	11	Ге Квинкв.	7 4 4 56			
31	П.	Кира и Јоанна	12	Еуладіа	7 2 4 58			

ФЕБРУАР.

Лютый (Веляча) има 28 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.
----------	----------	-------------------	----------	----------	------------------	----------------	----------------

1	В.	Трифун муч.		13	Јорд. (Пок.)	7 1	4 59
2	С.	Сретение Госп.		14	Чиста ср. +	6 59	5 1
3	Ч.	Симеона Бог.		15	Фауста	6 57	5 3
4	П.	Исидора Пил.		16	Юліаны +	6 56	5 4
5	С.	Агатиі м. Теод.		17	Алексіа +	6 54	5 6

Н. Сироп. Ев. на ютр. 112. На Лит. Мат. 17. Г. 4.

6	Н.	Вук. Е. Фот.		18	Ге 1 Ивнок.	6 52	5 8
7	П.	Партенія Еп.		19	Конрада	6 50	5 10
8	В.	Теод. Страт. и З.		20	Елеутера м.	6 48	5 12
9	С.	Никифора муч.		21	Кватемб. +	6 46	5 14
10	Ч.	Харалампіа м.		22	Петра т. к.	6 45	5 15
11	П.	Влас. Теодори ц.		23	Романи +	6 44	5 16
12	С.	Мелетія Еп. А.		24	Матеа Ап. +	6 42	5 18

Н. 1. поста. Ев. ютр. Лук. 113. На лит. Јоан. 5. Г. 5.

13	Н.	Св. Симеон. Срб.		25	Ге 2 Ремин.	6 41	5 19
14	П.	Авксентія преп.		26	Александра	6 40	5 20
15	В.	Онисима Ап.		27	Леандра	6 38	5 22
16	С.	Памфил. и Порф.		28	Романа +	6 36	5 24
17	Ч.	Теодора Тир.		1	Март. Алб.	6 34	5 26
18	П.	Лва папи рим.		2	Симплиція +	6 33	5 27
19	С.	Архипа Ап.		3	Кунигунди +	6 31	5 29

Н. 2. поста. Ев. ютр. Лук. 114. На лит. Мат. 7. Г. 6.

29	Н.	Лва Еп. Кат.		4	Ге 3 Окули	6 30	5 30
21	П.	Тимот. и Евст.		5	Еузебіа	6 28	5 32
22	В.	Обрѣт. мощ. Ев.		6	Фридриха	6 26	5 34
23	С.	Поликарпа Е.		7	Ср. поста +	6 24	5 36
24	Ч.	Обрѣт. гл. І. кр.		8	Јоанна	6 22	5 38
25	П.	Тарасіа П. К.		9	Франциски +	6 21	5 39
26	С.	Порфирија Еп. Г.		10	40 мучен. +	6 19	5 41

Н. 3. поста. Ев. ютр. Јоан. 63. На лит. Марк. 37. Г. 7.

27	Н.	Прокопіа Дел.		11	Ге 4 Летапе	6 17	5 43
28	П.	Васил. исп. Н.		12	Григоріа	6 16	5 44

Нов месец 3. у 11 сати 25 м. пре подне. Ветровито и кишовито време.

Прва четврт 10. у 6 сат. 0 м.

у ютру. Ведро, лепо време.

Пун месец 17. у 1 сат 0 м.

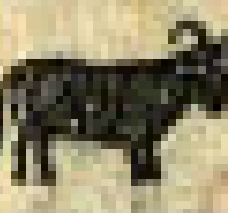
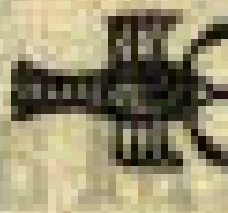
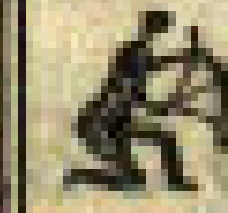
у ютру. Ружно, ладно време.

Посл. четврт 25. у 5 сати 5 м.

посл. подн. Топло време с кишом.

Овог месеца треба правити и поправљати путове и пло-тове, приправљати пољско орудіе, у баштама правити

ђубренике, чистити воћке од гусеница, сувих грана, и маовине; ако земля ніе смрзнута — сеяти рани грашак; виноград ђубрити, гуске и кокошке насађивати.

М. Д.	М. Д.	Стари календар	М. Д.	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.	
М.	Д.		М.	Д.		с.	м.	с. м.
1	В.	Евдокій преп.		13	Розини	6	14	5 46
2	С.	Теодота Е. Кир.		14	Матилди	6	12	5 48
3	Ч.	Евтропіа муч.		15	Христофа	6	10	5 50
4	П.	Герасима пр. 		16	Хериберта	6	8	5 52
5	С.	Конона муч.		17	Гертруди 	6	6	5 54
Н. 4. поста. Ев. ютр. Иоан. 64. На лит. Марк. 40. Г. 8.								
6	Н.	Свят 42 муч.		18	Ге 5 Юдик.	6	4	5 59
7	П.	Васил Еф. Е.		19	Јосифа	6	2	5 58
8	В.	Теофилакта Е.Н.		20	Јоахима	6	1	5 56
9	С.	40 мучеников.		21	Венедикта 	6	0	6 0
10	Ч.	Кодрат и друж.		22	Октавіана	5	58	6 2
11	П.	Софроніа П. 		23	Викторина 	5	56	6 4
12	С.	Теофана преп.		24	Ар. Гавр. 	5	54	6 6
Н. 5. поста. Ев. ютр. Иоан. 65. На лит. Марк. 47. Г. 1.								
13	Н.	Прен. м. Никиф.		25	Ге Цв. и Бл.	5	53	6 7
14	П.	Венедикта преп.		26	Емануила	5	51	6 9
15	В.	Агапіа муч.		27	Руперта	5	49	6 11
16	С.	Сабина и Троф.		28	Гунтрама 	5	47	6 13
17	Ч.	Алекс. чел. Бож.		29	Вел. Четв. 	5	45	6 15
18	П.	Кирила Ар. Јер.		30	Вел. Петак 	5	44	6 16
19	С.	Лазаров. Суб. 		31	Вел. Суб. 	5	42	6 18
Н. цветна. Ев на ютр. Мат. 83. На лит. Иоан. 41. Служба сва празнику.								
20	Н.	Цвети		1	Апр. Ускрс.	5	41	6 19
21	П.	Јкова Еп.		2	Ускрс Пов.	5	39	6 21
22	В.	Василіа Пр.		3	Рихарда	5	37	6 23
23	С.	Никона преп.		4	Исидора	5	35	6 25
24	Ч.	Вел. четвртак		5	Викента	5	33	6 27
25	П.	Благовести		6	Целестина	5	31	6 29
26	С.	Вел. субота		7	Хермана	5	30	6 30
Н. свете Пасхе. Еванг. на литург. од Јоана зач. 1.								
27	Н.	Воскрес. Хр. 		8	Ге 1 Квaz.	5	28	6 32
28	П.	Воскресен. пов.		9	Деметра	5	26	6 34
29	В.	Воскресен. втор.		10	Езетила	5	25	6 35
30	С.	Јоанна дѣств.		11	Лва Папи	5	28	6 37
31	Ч.	Ипатія Еп. Ганг.		12	Јуліа	5	22	6 38

 Нов месец 4. у 10 сати 49 м. у вече. Ведро, ладно време.

 Прва четврт 11. у 2 сата 5 м. посл. подн. Бу-ровито, ладно време.

 Пун месец 19. у 5 с. 44 м. у ютру, с по-мраченіем. Ки-шовито време.

 Посл. четврт 27. у 9 с. 54 м. пре подне. Ве-тровито, мутно и кишов. време.

Овог месца треба њиве о-рати, баште прекопавати, детелину, ечам, зоб и свакояку зелен и цвеће сејати, виногра-де одгрѣати и резати, воћке и лозу садити и пресађивати, а ако е топло време — воћке облагорођава-ти, и усеје с ваљком пова-ляти.

АПРИЛ.

Цвѣтен (Траван) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.
----------	----------	-------------------	----------	----------	------------------	----------------	----------------

1	П.	Преп. Маріи Е.		13	Ида, Юстин.	5 20	6 40
2	С.	Титуса		14	Тибурція	5 18	6 42

Н. 2. Томина. Ев. на ютр. Мат. 116. На лит. Јоан. 65.

3	Н.	Преп. Никити		15	Ге 2 Мизер	5 17	6 43
4	П.	Преп. Јос. и Пл.		16	Турибіуса	5 15	6 45
5	В.	Теодори Сел.		17	Рудолфа	5 13	6 47
6	С.	Евтихія Арх. К.		18	Аполонія	5 12	6 48
7	Ч.	Георгіа Е. М.		19	Кресц., Ант.	5 10	6 50
8	П.	Ст. Ап. Ирод. Аг.		20	Сулпиція	5 8	6 52
9	С.	Евпсихія м.		21	Анселма	5 6	6 54

Н. 3. Мирон. Ев. на ютр. Марк. 71. На лит. Марк. 69.

10	Н.	Терент. м. и др.		22	Ге 3 Юбил.	5 4	6 56
11	П.	Антипи Е. Перг.		23	Адалберта	5 2	6 58
12	В.	Пр. Васил. Е. П.		24	Георг	5 0	7 0
13	С.	Артем. св. м.		25	Марка Ев.	4 58	7 2
14	Ч.	Март. Папи Р.		26	Клета	4 57	7 3
15	П.	Ар. Пуда и Троф.		27	Перегрини	4 56	7 4
16	С.	Ирини, Леониди		28	Виталиса	4 55	7 5

Н. 4. Разслабл. Ев. ютр. Лук. 112. На лит. Јоан 14.

17	Н.	Симеона П.		29	Ге 4 Кант.	4 53	7 7
18	П.	Јоан. уч. Гр. Дек.		30	Катерины	4 50	7 10
19	В.	Јоанна ветхоп.		1	Май. Фил. Я.	4 48	7 12
20	С.	Средоруса		2	Сигмунда	4 47	7 13
21	Ч.	Јануаріа и Алек.		3	Обрѣт. ч. +	4 46	7 14
22	П.	Теод. Сикеота		4	Флоріана	4 45	7 15
23	С.	Ћурѣв дан		5	Готхарда	4 44	7 17

Н. 5. Самарян. Ев. ютр. Јоан. 63. На лит. Јоан 12.

24	Н.	Савви стр. Леон.		6	Ге 5 Рогат.	4 42	7 18
25	П.	Марка Еванг.		7	Стан.	4 41	7 19
26	В.	Василіа свящ. м.		8	Мих.	4 40	7 20
27	С.	Симеона ср. Г.		9	Грег.	4 38	7 22
28	Ч.	Јсона и Сосип.		10	Спасов дан	4 36	7 24
29	П.	Св. 9 муч. киз.		11	Беатрикс	4 35	7 25
30	С.	Јкова Зевед. А.		12	Панкраціус	4 33	7 27

☉ Нов месец
3. у 8 с. 15 м.
у ютру. Ладно
а затим пріятно
време.

☾ Прва четврт
9. у 11 с. 43 м.
ноћу. Лепо вр.

☀ Пун месец
17. у 10 сати
35 мин. у вече.
Кишов. време.

☾ Посл. четврт
25. у 10 сати
54 мин. у вече.
Лепо, топло вр.

Овог месеца
треба свршити
сеянѣ и уре-
ђаванѣ баште,
облагорођа-
вати воћке, и
посејати куку-
руз. За сачу-
вати цветајућу
воћку од мраз-
а, треба над
њом о едну
мотку обесити
3 до 4 сламня
ужета и краеве
им у с водом
напунѣне лон-
це умочити, пак
мраз воћки не-
ће моћи ни най-
манѣ шкодити.

МАЙ.

Траван (Свибањ) има 31 дан.

М. Д.	Д.	Стари календар	Т. М.	Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.	
М.	Н.		Т.	М.		с. м.	с. м.	
Н. 6. Слѣпог. Ев. на ютр. Јоан. 64. На лит. Јоан. 34.								
1	Н.	Прор. Јереміи		13	Ге 6 Егзауд	4 32	7 28	Нов месец 2. у 4 сата 10 м. после подне. Ладно време. Прва четврт 9. у 11 сати 10 мин. пре подне. Облачно и ладн. Пун месец 17. у 2 сата 30 м. после подне. С почетка ладно, затим топло. Посл. четврт 25. у 8 с. 25 м. у ютру. Облачно, топло врем. Нов месец 31. у 11 сати 19 м. ноћу. Кишовито време. Овог месеца треба окопати винограде и кукуруз; разсадити дуван, паприку и купус. Ако салата пре времена у семе пође, треба јој стабло испод главице до пола засећи, пак неће моћи ни у семе отићи, нити пак увенути, а трајаће и 2 недеље дуже него обичн.
2	П.	Атаназ. П. А.		14	Бонифаџиус	4 30	7 30	
3	В.	Тимот. и Маври		15	Софи	4 29	7 31	
4	С.	Пелагији муч.		16	Јоанна Н.	4 28	7 32	
5	Ч.	Спасов дан		17	Убалда	4 27	7 33	
6	П.	Јова многос.		18	Венанџија	4 26	7 34	
7	С.	Акакија м. Появ.		19	Иво Б.	4 25	7 35	
Н. 7. Св. Отец. Ев. на ютр. Јоан. 66. На лит. Јоан. 56.								
8	Н.	Јован. Е. и Арс		20	Ге Дуови	4 24	7 36	
9	П.	П. Ник. Ис. Х.		21	Дуовни пон	4 23	7 37	
10	В.	Ап. Симерона З.		22	Јулија	4 22	7 38	
11	С.	Мокія и Мет. Е		23	Кватемб.	4 21	7 39	
12	Ч.	Епифана и Герм.		24	Јоханна	4 20	7 40	
13	П.	Гликерији муч.		25	Урбан	4 19	7 41	
14	С.	Исидора муч.		26	Филипа	4 18	7 42	
Н. Пятдесет. Ев. на ютр. Јоан. 65. На лит. Јоан. 27.								
15	Н.	Дуови		27	Г 1 С. Троиц	4 17	7 43	
16	П.	Дуовни понед.		28	Вилхелма	4 16	7 44	
17	В.	Дуовни втор.		29	Максима	4 15	7 45	
18	С.	Теодота муч.		30	Фердин. к.	4 15	7 45	
19	Ч.	Патр. Е. П. Корн.		31	Брашанчево	4 14	7 46	
20	П.	Талалеа муч.		1	Јуниј Ник.	4 13	7 47	
21	С.	Констант. и Ед.		2	Ерасма	4 12	7 48	
Н. 1. Св. свят. Ев. ютр. Мат. 116. Лит. Мат. 38. Г. 8.								
22	Н.	Василиска муч.		3	Ге 3 Клот.	4 11	7 49	
23	П.	Мих. Еп. Синад.		4	Квиринус	4 11	7 49	
24	В.	Сим. Н. ст. М. м.		5	Бонифаџија	4 10	7 50	
25	С.	Ш. обр. гл. П.		6	Норберта	4 10	7 50	
26	Ч.	Карпа Георг. н.		7	Лукреџија	4 9	7 51	
27	П.	Терапонта с. м.		8	Медарда	4 8	7 52	
28	С.	Никити Ап.		9	Геххарда	4 7	7 53	
Н. 2. Ев. на ютр. Марк. 70. На лит. Матеа 9. Гл. 1.								
29	Н.	Муч. Теодос. д.		10	Ге 3 Марг.	4 7	7 53	
30	П.	Преп. Исакія		11	Варнава	4 6	7 54	
31	В.	Ап. Еремија		12	Јоанна Ф.	4 6	7 54	

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	С.	Юстини Хар. м.		13	Антоніа	4	5 7 55	
2	Ч.	Никиф. Патр. к.		14	Василіа	4	5 7 55	Прва четврт
3	П.	Лукиліана муч.		15	Витуса	4	5 7 55	8. у 12 с. 57 м.
4	С.	Митроф. Патр.		16	Бено	4	4 7 56	ноћу. Лепо, то- пло време.

Н. 3. Ев. на ютр. Марк. 71. На лит. Мат. 18. Г. 2.

5	Н.	Доротеа Ен. Т.		17	Ге 4 Адолаф	4	4 7 56	Пун месец
6	П.	Висар. м. и Текл.		18	Марцелина	4	4 7 56	16. у 4 с. 47 м.
7	В.	Теод. Еп. А.		19	Юліани	4	3 7 57	у ютру. Кишо- вито, ладно вр.
8	С.	Теодора в. м.		20	Силверіуса	4	3 7 57	Посл. четврт
9	Ч.	Кирила А. Е. Ал.		21	Алойзіа	4	3 7 57	23. у 3 с. 6 м.
10	П.	Тимотеа Е. пр.		22	Паулини	4	3 7 57	посл. подн. Ве- тровито и ки- шовито време.
11	С.	Вартол. и Вар.		23	Сидоніа	4	3 7 57	

Н. 4. Ев. на ютр. Лук. 112. На лит. Мат. 25. Г. 3.

12	Н.	Онуфріа преп.		24	Ге 5 Јоан. к.	4	3 7 57	Нов месец
13	П.	Акилины муч.		25	Проспера	4	3 7 57	30. у 6 с. 47 м.
14	В.	Ел. п. (Покл. П.)		26	Јоанна и П.	4	4 7 56	у ютру. Мутно и ветровито вр.
15	С.	Видов дан		27	Владислава	4	4 7 56	
16	Ч.	Св. Тихона		28	Лео II. Пап.	4	4 7 56	
17	П.	Мануила и Сав.		29	Петра и Пав.	4	5 7 55	
18	С.	Леонтіа муч.		30	Павла	4	5 7 55	

Н. 5. Ев. на ютр. Лук. 113. На лит. Мат. 28. Г. 4.

19	Н.	Јуди брат. Г.		1	Јули Ге 6	4	6 7 54	
20	П.	Методіа Еп. II.		2	Маріи	4	7 7 53	
21	В.	Јуліан м. Терс.		3	Еулога	4	7 7 53	
22	С.	Евсевіа Е. Сам.		4	Удалриха	4	8 7 52	
23	Ч.	Агрипины м.		5	Цирила	4	8 7 52	
24	П.	Иван дан		6	Исаій Пр.	4	9 7 51	
25	С.	Февроній м.		7	Вилибалда	4	10 7 50	

Н. 6. Ев. на ютр. Лук. 114. На лит. Мат. 29. Г. 5.

26	Н.	Преп. Дав. С.		8	Ге 7 Киліян	4	10 7 50	
27	П.	Сампсона стран.		9	Лукреціи	4	11 7 49	
28	В.	Кира и Јоанна		10	Амаліи	4	11 7 49	
29	С.	Петров дан		11	Піа I. Папи	4	12 7 48	
30	Ч.	Собор 12 А.		12	Хайнриха II.	4	13 7 47	

Прва четврт
8. у 12 с. 57 м.
ноћу. Лепо, то-
пло време.

Пун месец
16. у 4 с. 47 м.
у ютру. Кишо-
вито, ладно вр.

Посл. четврт
23. у 3 с. 6 м.
посл. подн. Ве-
тровито и ки-
шовито време.

Нов месец
30. у 6 с. 47 м.
у ютру. Мутно
и ветровито вр.

Овог месеца
треба косити,
сушити и саде-
вати сено, око-
павати зелен и
различити баш-
тански разсад,
по двапут на
неделю залива-
ти бостан, ве-
зати, скрњива-
ти и окопавати
винограде, пле-
вити баште,
брати и сушити
трешњѣ и виш-
њѣ, довршити
окопаванѣ ку-
куруза и запо-
чети жетву.

ЮЛІЙ.

Жар (Српань) има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Т.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	П.	Космы и Дам.		13	Маргарет	4 14	7 46	
2	С.	Полож. ризы Б.		14	Бонавент	4 15	7 45	Прва четврт
Н. 7. Ев. на ютр. Иоан. 63. На лит. Мат. 33. Г. 6.								
3	Н.	Вакинта муч.		15	Ге 8 Раз. А.	4 16	7 44	7. у 4 сати 55
4	П.	Андреа Крит.		16	Шкапул.	4 17	7 43	м. после подне.
5	В.	Атанасіа Атон.		17	Алексіа	4 18	7 42	Топло и лепо
6	С.	Сисона велик.		18	Арнолда	4 19	7 41	време.
7	Ч.	Томы и Акак.		19	Винценца	4 20	7 40	Пун месец
8	П.	Прокопіа вел. м.		20	Иліи прор.	4 21	7 39	15. у 5 сати 25
9	С.	Панкратіа Ев. Т.		21	Данійла пр.	4 22	7 38	м. после подне.
Н. 8. Ев. на ютр. Иоан. 64. На лит. Мат. 58. Г. 7.								
10	Н.	45 муч. к. Ник.		22	Ге 9 Мар. М.	4 23	7 37	Яка препека с
11	П.	Евфиміи муч.		23	Либериа	4 24	7 36	грмлявином.
12	В.	Прокла и Иларіа		24	Христини	4 25	7 35	Посл. четврт
13	С.	Соб. Арх. Гавр.		25	Якова Ап.	4 26	7 34	22. у 8 с. 28 м.
14	Ч.	Акилы Апост.		26	Анни	4 27	7 33	у веч. Врло то-
15	П.	Кирика и Юл.		27	Пантелеим.	4 28	7 32	пло, лепо врем.
16	С.	Атиноген. св. м.		28	Инокента	4 29	7 31	Нов месец
Н. Св. отец. Ев. ютр. Иоан. 65. Лит. св. от. Иоан. 56. Г. 8.								
17	Н.	Огнена Марія		29	Ге 10 Марты	4 30	7 30	29. у 3 сати 48
18	П.	Ракинт Емил.		30	Абдона	4 31	7 29	м. после подне.
19	В.	Преп. Макрины		31	Игнятія	4 33	7 27	Мутно, умѣре-
20	С.	Св. Илія		1	Авг. Вер. П.	4 33	7 27	но време.
21	Ч.	Преп. Симеона		2	Порціункул.	4 35	7 25	
22	П.	Св. Маріи М.		3	Стефана	4 36	7 24	
23	С.	Трофима и Теоф.		4	Доминика	4 37	7 23	
Н. 10. Ев. на ютр. Иоан. 66. На лит. Мат. 72. Г. 1.								
24	Н.	Христини муч.		5	Ге 11 М. Ш.	4 38	7 22	Овог месеца
25	П.	Успеніє св. Анни		6	Преобр. Г.	4 40	7 20	треба жнѣти,
26	В.	Ерм. сщм. (С. П.)		7	Каѣтана	4 41	7 19	увозити, врши-
27	С.	Пантелеимона		8	Киріяка	4 43	7 17	ти и веяти жи-
28	Ч.	Прохора и Ник.		9	Романа	4 45	7 15	то, раж, ярицу,
29	П.	Калиника м.		10	Лаврента	4 46	7 14	вчам, зоб, прою
30	С.	Ангелины Дес. с.		11	Сосани	4 48	7 12	и мухар, косити
Н. 11. Ев. на ютр. Иоан. 67. На лит. Мат. 78. Г. 2.								
31	Н.	Евд. п. (Шокл Г.)		12	Ге 12 Клар. J	4 50	7 10	непокошено

сено по лива-
дама, скупити
летнѣ, а сеяти
зимнѣ вариво,
окопавати и
плевити вино-
граде и баште,
облагороѣва-
ти воѣке, пото-
пити куделю.

АВГУСТ.

Српань (Коловоз) има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	П.	Макевей. Пр. †		13	Хиполита	4 51	7 9	
2	В.	Пр. м. Св. Стеф.		14	Евсевіа †	4 52	7 8	☾ Прва четврт
3	С.	Исакіа Далмата		15	Вел. Госп	4 53	7 7	6. у 10 с. 28 м.
4	Ч.	7 Отрок. во Еф.		16	Рохуса	4 55	7 5	пре подне. С
5	П.	Евсигніа муч.		17	Јоах. Авг.	4 57	7 3	почетка топло,
6	С.	Преображен. ☾		18	Елени Ц.	4 59	7 1	затим кишови-

Н. 12. Ев. на ютр. Мат. 116. На лит. Мат. 79. Гл. 3.

7	Н.	Дометіа преп.		19	Ге 13 Лудов.	5 1	6 59	14. у 4 с. 46 м.
8	П.	Емиліан. Е. Киз.		20	Стефан кр.	5 2	6 58	у ютру. Лепо,
9	В.	Матіа Апост.		21	Бернхарда	5 4	6 56	топло време.
10	С.	Лаврента Арх.		22	Тимотеа	5 6	6 54	☾ Посл. четврт
11	Ч.	Евпла муч. Сос.		23	Филипа	5 8	6 52	21. у 1 с. 21 м.
12	П.	Фотіа и Аникит.		24	Вартоломеа	5 9	6 51	у ютру. Топло
13	С.	Максима испов.		25	Лудвига к.	5 11	6 49	време; ютром

Н. 13. Ев. на ютр. Марк. 70. На лит. Мат. 87. Гл. 4.

14	Н.	Михеа прор. ☾		26	Ге 14 Сам.	5 12	6 48	☾ Нов месец
15	П.	Вел. Госпоина		27	Јосифа	5 14	6 46	28. у 3 с. 27 м.
16	В.	Диомила муч.		28	Августа	5 16	6 44	у ютру. Мутно
17	С.	Мирон и Кип.		29	Ис. Јонана.	5 17	6 43	ладно време.
18	Ч.	Флора и Лавр. м.		30	Роза Л.	5 18	6 42	
19	П.	Андреа страт.		31	Раймунда	5 20	6 40	
20	С.	Самуила прор.		1	Септ. Егид.	5 23	6 37	

Н. 14. Ев. на ютр. Марк. 71. На лит. Мат. 89. Гл. 5.

21	Н.	Ап. Тадеа ☾		2	Ге 15 Авг. Х.	5 25	6 35	Овог месеца
22	П.	Агатоника муч.		3	Маншв.	5 27	6 33	треб. последњи
23	В.	Лупа муч.		4	Розалии	5 28	6 32	пут окопати и
24	С.	Евтих. сщн. м.		5	Виктор	5 30	6 30	од штира опле-
25	Ч.	Тита Апост.		6	Захар.	5 31	6 29	вити винограде,
26	П.	Адриана и Натал.		7	Регини †	5 32	6 28	млатити куде-
27	С.	Пимена преп.		8	Мала госп.	5 34	6 26	лю, копати бу-

Н. 15. Ев. на ютр. Лук. 112. На лит. Мат. 92. Гл. 6.

28	Н.	Мойсеа Мур. ☾		9	Ге 16 Мар. Н.	5 36	6 24	наре, вадити
29	П.	Усѣкновеніе		10	Николая Т.	5 38	6 22	рани кромпир,
30	В.	Алекс. и Јоан. П.		11	Емилија	5 40	6 20	садити купус,
31	С.	Чест. пояса Б.		12	Тобія	5 42	6 18	кои ће тек око

Прва четврт
6. у 10 с. 28 м.
пре подне. С
почетка топло,
затим кишови-
то време.

☾ Пун месец
14. у 4 с. 46 м.
у ютру. Лепо,
топло време.

☾ Посл. четврт
21. у 1 с. 21 м.
у ютру. Топло
време; ютром
сла́на.

☾ Нов месец
28. у 3 с. 27 м.
у ютру. Мутно
ладно време.

Овог месеца
треб. последњи
пут окопати и
од штира опле-
вити винограде,
млатити куде-
лю, копати бу-
наре, вадити
рани кромпир,
садити купус,
кои ће тек око
божића добар
бити, ловити
препељице, и
попалити ку-
пине и чкаљ по
сенокосима.

СЕПТЕМБЕР. Брезен (Руян) има 30 дана.

Брезен (Руян) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	Ч.	Сим. и Март.		13	Маврита	5 44	6 16	
2	П.	Маман. м. и Иоан.		14	Воздв. ч. +	5 45	6 15	☾ Прва четврт
3	С.	Антима сящ. м.		15	Никодима	5 47	6 13	5. у 4 с. 40 м.
Н. 16. Ев. на ютр. Лук. 113. На лит. Мат. 105. Гл. 7.								у ютру. С по- четка кишови-
4	Н.	Вавил. сщ. муч.		16	Ге 17 Лудм	5 49	6 11	то, затим лепо
5	П.	Сахар. п. и Е. ☾		17	Ламберта	5 51	6 9	време.
6	В.	Евдокс. м. и Арх		18	Томи Ап.	5 53	6 7	☼ Пун месец
7	С.	Созанта муч.		19	Квате мб +	5 54	6 6	12. у 3 с. 18 м.
8	Ч.	Мала Госпоица		20	Евстатія	5 55	6 5	посл. п. Мутно,
9	П.	Иоакима и Анни		21	Матеа +	5 56	6 4	кишов. време.
10	С.	Мин. Мит. Нимф.		22	Маврита +	5 57	6 3	☾ Посл. четврт
Н. пред въздвиж. Ев. на ютр. Лук. 114. На Лит. Иоан. 9. Гл. 8.								19. у 7 с. 21 м. у ютру. Непо- стояно време.
11	Н.	Теодора Алекс.		23	Ге 18 Текла	5 59	6 1	☼ Нов месец
12	П.	Автоп. св. м. ☼		24	Герхарда	6 0	6 0	26. у 6 с. 10 м.
13	В.	Корнелия Ст.		25	Клеофаса	6 1	5 59	у вече. Ладно
14	С.	Крстов дан +		26	Юстин. Кип.	6 3	5 57	време.
15	Ч.	Никита вел. м.		27	Косм. и Дам.	6 5	5 55	
16	П.	Ефиміи вел. м.		28	Венцеслава	6 7	5 53	
17	С.	Соф. Вър. Н. Люб.		29	Михаила Ар.	6 9	5 51	
Н. после въздвиж. Ев. на ютр. Иоан. 63. На лит. Марк. 37. Гл. 1.								Овог месеца доспева берба, пак треба о- правити и из- парити винске судове да буду чисти, ер од њине чистоће найвеќма за- виси доброта вина. Ко жели доброг вина и- мати, тай треба да обере са ло- зе сво густо виново лишће, да грожђе мо- же болѣ зрети.
18	Н.	Евменія Еп. Г.		30	Ге 19 Хиер.	6 11	5 49	
19	П.	Трофима и С. ☼		1	Октоб. Рем.	6 13	5 47	
20	В.	Евстатія вел. м.		2	Леодегарія	6 15	5 45	
21	С.	Кодрата Апост.		3	Кандида	6 17	5 43	
22	Ч.	Фоки и пр. Ј.		4	Франца С.	6 19	5 41	
23	П.	Зачатіе Иоан. кр.		5	Плакида	6 21	5 39	
24	С.	Симеона Кр. ср.		6	Бруноа	6 23	5 37	
Н. 19. Ев. на ютр. Иоан. 64. На лит. Лук. 26. Гл. 2.								
25	Н.	Ефросини преп.		7	Ге 20 Броян	6 25	5 35	
26	П.	Прест. Ев. Ј. ☼		8	Бригити	6 27	5 33	
27	В.	Калистрата м.		9	Діонисія	6 29	5 31	
28	С.	Харитона преп.		10	Франца Б.	6 31	5 29	
29	Ч.	Кириака отщ.		11	Бургхарда	6 33	5 27	
30	П.	Григорія во А.		12	Максимил.	6 35	5 25	

ОКТОБЕР.

Листопад има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.
----------	----------	-------------------	----------	----------	------------------	----------------	----------------

1 С. Покров. Богор. 13 Коломана 6 36 5 24

Н. 20. Ев. на ютр. Иоан. 65. На лит. Лук. 30. Г. 3.

2 Н.	Киприана и Юст.		14	Ге 21	Калис.	6 38	5 22
3 П.	Діонисіа Ар.		15	Терезіи		6 40	5 20
4 В.	Стефана Щил.		16	Галуса		6 41	5 19
5 С.	Харитины муч.		17	Хедвига		6 43	5 17
6 Ч.	Томы Апост.		18	Лукіи Ев.		6 44	5 16
7 П.	Сергіа и Вакха		19	Фердинанда		6 46	5 14
8 С.	Преп. Пелагіи		20	Венделин		6 47	5 13

Н. св. отец. Ев. ютр. Иоан. 66. На лит. Иоан. 56. Г. 4.

9 Н.	Стеф. Десп. срб.		21	Ге 22	Урс.	6 48	5 12
10 П.	Евлам. и сест.		22	Кордула		6 50	5 10
11 В.	Филипа Апост.		23	Иоанна кап.		6 52	5 8
12 С.	Прова и Т. м.		24	Рафаила		6 54	5 6
13 Ч.	Карпа и Пап. м.		25	Христина		6 56	5 4
14 П.	Петковача		26	Евариста		6 58	5 2
15 С.	Евтим. и Лук.		27	Сабина		7 25	0

Н. 22. Ев. на ютр. Иоан. 67. На лит. Лук. 83. Г. 5.

16 Н.	Лонгина муч.		28	Ге 23	С. и Ю.	7 0	4 58
17 П.	Осіи Пророка		29	Зенобіа		7 4	4 56
18 В.	Луки Еванг.		30	Клаудіа		7 5	4 55
19 С.	Иоила пророка		31	Волфганга		7 6	4 54
20 Ч.	Артемія вел. м.		1	Нов. Сви Св.		7 8	4 52
21 П.	Иларіона преп.		2	Задушниці		7 9	4 51
22 С.	Аверкид. Е. Ер		3	Хуберта		7 10	4 50

Н. 23. Ев. на ютр. Мат. 116. На лит. Лук. 38. Г. 6.

23 Н.	Якова брата Г.		4	Ге 24	Карла	7 11	4 49
24 П.	Арети муч.		5	Емериха		7 12	4 48
25 В.	Маркіан и Мар.		6	Леонарда		7 14	4 46
26 С.	Митров дан		7	Енгелберта		7 15	4 45
27 Ч.	Нестора муч.		8	Готтфрида		7 17	4 43
28 П.	Арсен. А. Е. ср.		9	Теодора		7 19	4 41
29 С.	Анастасіи м.		10	Андреа		7 20	4 40

Н. 24. Ев. на ютр. Мат. 116. На лит. Лук. 38. Г. 7.

30 Н.	Милутина кр. ср.		11	Ге 25	Март.	7 22	4 38
31 П.	Стахіа и Ампліа		11	Емила		7 23	4 37

☾ Прва четврт
4. у 10 с. 36 м.у вече. Ведро,
пріятно време.☀ Пун месец
12. у 1 с. 25 м.у ютру. Кишо-
вито ладно вр.☾ Посл. четврт
18. у 4 с. послеподне. Облачно,
ладно време.☾ Нов месец
26. у 11 с. 37 м.пре подне. Не-
постояно, мут-

но време.

Овог месеца
треба доврши-
ти бербу гди
грожђе касніе
дозрева, куку-
руз брати, ту-
лузину увози-
ти, орати, сеяти
зимню рану, а
тако и по баш-
тама зелен и
цвеће за идућу
годину, загр-
ћати виногра-
де и обрати
есенѣ воће, ло-
вити зедеве,
дивѣ патке и я-
ребице и спре-
мити огреву.

НОВЕМБЕР. Паздерник (Студен) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.		
1	В.	Космы и Дамян.		13	Станислава	7 25	4 35	Прва четврт 3. у 3 с. 19 м. посл. подн. Ки- шовито време с ветром.	
2	С.	Акинд. Пигасіа		14	Серафина	7 27	4 33		
3	Ч.	Акеп. Об. Хр.		15	Леополда	7 29	4 31		
4	П.	Преп. Јоаника		16	Едмунда	7 30	4 30		
5	С.	Галактіона и Е.		17	Григоріа	7 31	4 29		
Н. 25. Ев. на ютр. Марк. 71. На лит. Лук. 53. Г. 8.									
6	Н.	Павл. Ис. Мат.		18	Ге 26 Еуген	7 33	4 27	Пун месец 9. у 11 с. 27 м. пре подне. Ве- дро, ладно вр.	
7	П.	33 муч. к Мелит.		19	Елисаветы	7 34	4 26		
8	В.	Мих. Арханг.		20	Феликса	7 35	4 35		
9	С.	Онис. и Порф.		21	Воведеніе	7 36	4 24		
10	Ч.	Ераста и Олимп.		22	Цецили	7 37	4 23		
11	П.	Стефана Д. кр. с.		23	Климента	7 38	4 22	Посл. четврт 17. у 4 с. 17 м. у ютру. Снег и яки мразови. Нов месец 25. у 6 с. 37 м. у ютру. Мекано време с кишом.	
12	С.	Јоанна мил.		24	Јоанна Зл.	7 39	4 21		
Н. 26. Ев. на ютр. Лук. 112. На лит. Лук. 66. Г. 1.									
13	Н.	Јоанна Злат.		25	Ге 27 Катар.	7 40	4 20		
14	П.	Покладе Р. Хр.		26	Конрада	7 41	4 19		
15	В.	Гуріа (пос. Р. Х.)		27	Виргила	7 42	4 18	Овог месеца треба доврши- ти сеянѣ зимѣ ране, посеѣи и укиселити ку- пус, поводити репу, роткву и зелен, посадити лукац и посея- ти салату, пер- шун и паштр- нак за идућу годину, преса- ђивати воћке (болѣ сад нег у пролеће), по- клати угоене свинѣ и пре- правити све што е за зиму потребно.	
16	С.	Матеа Еванг.		28	Состена	7 43	4 17		
17	Ч.	Григоріа Е. Р.		29	Сатурнина	7 44	4 16		
18	П.	Платона и Ром.		30	Андреа Ап.	7 45	4 15		
19	С.	Авдіа Пророка		1	Дец. Елигія	7 46	4 14		
Н. 27. Ев. на ютр. Лук. 113. На лит. Лук. 71. Г. 2.									
20	Н.	Григор. Д. Т.		2	Ге 1 Адвент	7 47	4 13		
21	П.	Воведеніе		3	Франца Кс.	7 48	4 12		
22	В.	Филимона Ап.		4	Варвари	7 49	4 11		
23	С.	Амфилох. Е. Ик.		5	Саввы	7 50	4 10		
24	Ч.	Катарина в. муч.		6	Николая	7 51	4 9		
25	П.	Климента П. Р.		7	Амвросіа	7 51	4 9		
26	С.	Алипіа и Јков. о.		8	Зач. Богор.	7 52	4 8		
Н. 28. Ев. на ютр. Лук. 114. На лит. Лук. 91. Г. 3.									
27	Н.	Јкова Персіана		9	Ге 2 Адвент	7 53	4 7		
28	П.	Стефана нов.		10	Јудити	7 54	4 6		
29	В.	Паромана муч.		11	Дамаскина	7 54	4 6		
30	С.	Андреа перевоз.		12	Максентіа	7 55	4 5		

ДЕЦЕМБЕР.

Студен (Просинац) има 31 дан.

М. Д.	Д.	Стари календар	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.
М.	Н.		Т.	М.	С. М.	С. М.

1	Ч.	Наума прор.		13	Луциј	7 56 4 4
2	П.	Уроша цара ср.		14	Никазіа +	7 56 4 4
3	С.	Софоніа пр. ☾		15	Валеріа +	7 57 4 4

Н. 29. Ев. на ютр. Јоан. 63. На лит. Лук. 85. Гл. 4.

4	Н.	Барвари вел. м.		16	Ге 3 Адвент	7 57 4 3
5	П.	Савви свјаш.		17	Лазара	7 57 4 3
6	В.	Св. Никола		18	Граціани	7 57 4 3
7	С.	Амвросіа Еп. М.		19	Кватемб. +	7 57 4 3
8	Ч.	Патапіа преп.		20	Кристіјана	7 57 4 3
9	П.	Зачат. Богор. ☸		21	Томи Ап. +	7 57 4 3
10	С.	Јоанна Д. срб.		22	Зеноа муч.	7 57 4 3

Н. св. праотец. Ев. на ютр. Јоан. 64. На лит. Лук. 76. Гл. 5.

11	Н.	Данил. и Лук. ст.		23	Ге 4 Адвент	7 57 4 3
12	П.	Спиридона Е.		24	Адам и Ева +	7 57 4 3
13	В.	Евстрат. Ав.		25	Божих	7 57 4 3
14	С.	Тирса Левк. и Ф.		26	Стефана Ар.	7 56 4 4
15	Ч.	Елевст. свјашен.		27	Јоанна Е.	7 56 4 4
16	П.	Аггеа прор. ☾		28	Невин млад.	7 55 4 5
17	С.	Данила прор.		29	Томи	7 55 4 5

Н. пред Рожд. Хр. Ев. ютр. Јоан. 65. Лит. Мат. 1. Г. 6.

18	Н.	Севастіана муч.		30	Ге Давид	7 54 4 6
19	П.	Бонифатіа муч.		31	Силвестер	7 53 4 7
20	В.	Игњатія Богон.		1	Јануар. 1867	7 53 4 7
21	С.	Јуліани муч.		2	Макаріа	7 53 4 7
22	Ч.	Анастасіи в. м.		3	Геновеви	7 53 4 7
23	П.	10 муч. в. Крит.		4	Тита	7 52 4 8
24	С.	Евгеніа муч. ☸		5	Телесфора	7 52 4 8

Н. Ев. ютр. Мат. 2. Лит. Мат. 3. Служба сва празнику.

25	Н.	Божих, (Р. Хр.)		6	Три краја	7 51 4 9
26	П.	Божих др. дан		7	Валентина	7 50 4 10
27	В.	Св. Стефана Ар.		8	Ерхарда	7 49 4 11
28	С.	Дву тму муч.		9	Јуліана	7 48 4 12
29	Ч.	14 Тис. млад.		10	Павла Пус.	7 47 4 13
30	П.	Анисіи муч.		11	Хигініа	7 46 4 14
31	С.	Меланіи преп.		12	Ернест	7 54 4 15

☾ Прва четврт
3. у 5 с. 55 м.
у ютру. Мутно,
ладно време.

☸ Пун месец
9. у 9 с. 46 м.
пре под. Ладно
време и снег.

☾ Посл. четврт
16. у 8 сати 35
м. у вече. Јака
зима.

☸ Нов месец
24. у 11 с. 43
м. пре п. Маг-
ловито, ладно
време.

У овом месе-
цу треба сећи
пруће за кота-
рице и пењняке,
увозити дрва
за огреву, гно-
ити земљу;
марљиво при-
ређивати орач-
ке и домаће
справе; пазити
да буде у шта-
лама чист зрак;
ловити лисице,
изапећати зве-
ровима замке,
а сад е и за
круненѣ куку-
руза најудоб-
ніе време.

Пресветли владѣтель Аустрійски.

Франц Јосиф I., Цар Аустрійски, Краљ Унгарски, Ческій, Ломбардіє и Венеціє, Галиціє, Лодомеріє и Илиріє, Рватске и Славоніє; Велики Войвода Аустріє и Србіє и пр. и пр. родио се у Бечу 6. Августа 1830 год., наслѣдіо є престол свог стрица цара Фердинанда I. по оставки и по одреченю свог отца вел. войводе Франц Карла 20. Новембра 1848 године. (35,062,953 жит.)

Царица Аустрійска: Елисавета, Амаліа Евгенија, Херцогиня баварска, рођ. 12. Дец. 1837, а вѣнчана 12. Априліа 1854 год.

Њіова дѣца.

Принц престолонаслѣдник Рудолф (Франц Карл Јосиф), рођен 9. Августа 1858 год.

Ерцхерцогиня Софіа, (Фридерика, Доротеа, Маріа Јозефа), рођена 21. Фебр. 1855 год. — умрла 17. Мая 1857.

Ерцхерцогиня Гизела, (Лудовика Маріа), рођена 30. Јуніа 1856 године.

Родитељи нашег пресвѣтлог цара.

Вел. Войвода Франц Карл (Јосиф), рођен 25. Новемб. 1802, вѣнчао се у Бечу 23. Окт. 1824 са Софіом (Фрид. Дор. Вилхелм.) рођеном у Минхну 15. Јануаріа 1805 год.

Царска браћа.

а) Вел. Войвода Фердинанд (Максим. Јосиф), 1864 године избран за Мексиканског цара, рођен у Шенбруну 24. Јуніа 1832, вѣнчао се у Брислу 15. Јуліа 1857 са Шарлотом (Амаліа Августа), кћерію краља Белгійског Леополда, рођена 1840.

б) Вел. Войвода Карл Лудвиг (Јосиф Максим.) рођен у Шенбруну 18. Јуліа 1833, вѣнчао се у Дрездну 22. Апр. 1857 са Маргаретом, кћерію Јоанна краља Саксонског, рођ. 12. Марта 1842. Умрла 4. Септ. 1858, и по други пут вѣнчао се Априліа 1863 са Маріом Аннунціатом, принцезом од Сициліє рођ. 1843 год.

в) Вел. Войвода Лудвиг (Јосиф Ант. Виктор), рођен у Бечу 3. Мая 1842.

Стриц пресвѣтлог цара.

Фердинанд I., (Карл, Леополд, Јосиф, Франц, Максимилиан), рођен у Бечу 7. Априліа 1793, ступіо на престол Аустрійски 19. Фебруаріа 1835, а уступіо є престол свом сыновцу Њѣговом величеству Франц Јосифу I., по одреченю и оставки брата свог Вел. Войводе Франц Карла, 20. Нов. 1848.

Њѣгова супруга.

Маріа Анна, (Пія Каролина), войводкиня Сардинска и Савойска, рођ. 7. Септембра 1803.

1866.

Остали Владатељи у Европи.

Цар Рускій: Александр II. Николаєвић, родио се 17. Априла 1818, ступио на престол после смрти отца свог Николая I. Павловића 22. Фебр. 1855 год. (60,098,831 жит.) Царица Руска: Марија Александровна, рођена 27. Јуліа 1824, вѣнчана 16. Априла 1841. Княгиня Хессен-Дармштатска.

Турскій Султан: Абдул-Азис, рођ. 28. Јануар. 1830, влада од 1861. (15,680,000 жит.)

Францускій Цар: Л. Шарл Наполеон III., рођ. 8. Априла 1808, проглашен за цара Француског 1852. (36,039,364 жит.)

Енглеска Краљица: Викторија, рођ. 12. Мая 1819, ступила на престол 8. Јунија 1837. (27,479,286 жит.)

Прускій Краљ: Вилхелм I., рођ. 10. Марта 1797, ступио на престол 1861. (17,202,831 жит.)

Шведскій Краљ: Карл Лудвиг Евг., рођ. 21. Апр. 1818, ступио на престол 1859. (5,072,820 жит.)

Шпанска Краљица: Марија Изабела II., рођ. 10. Окт. 1830, ступила на престол 17. Септ. 1833. (16,074,705 жит.)

Португалскій Краљ: Луи Филипп, рођ. 1838, ступио на престол 1861. (3,722,416 жит.)

Сардинскій Краљ: Виктор Емануил, рођ. 14. Марта 1820, влада од 24. Марта 1849. (5,167,542 жит.)

Виртембергскій Краљ: Карл, (Фрид. Алекс.) рођ. 6. Марта 1823, ступио на престол 1864. (1,788,720 жит.)

Саксонскій Краљ: Јован II, рођ. 12. Дец. 1801, ступио на престол 9. Августа 1854. (2,122,148 жит.)

Баварскій Краљ: Лудвиг II., рођен 25. Августа 1845, ступио на престол 1864 год. (4,615,748 жит.)

Белгискій Краљ: Леополд I, рођ. 16. Дец. 1790, ступио на престол 21. Јуліа 1831. (4,577,236 жит.)

Данскій Краљ: Кристіан IX., рођ. 8. Април. 1818, ступио на престол 1864. (1,573,104 жит.)

Хановерскій Крал: Георг Фридрих, рођен 15. Мая 1819, ступио на престол 1851. (1,843,976 жит.)

Нидерландскій Краљ: Вилхелм III., рођен 19. Фебр. 1817, ступио на престол 17. Марта 1840. (3,523,823 жит.)

Велики Войвода Баденскіи: Фридрих (Вилхелм Лудв.) рођ. 9. Септ. 1826, влада од 24. Априла 1852. (1,335,952 жит.)

Грчкій Краљ: Георг I., рођ. 1845, ступио на престол 1864. (1,282,477 жит.)

Римскій Папа: Піус IX., рођ. 13. Мая 1792, ступио на престол 16. Јунија 1846. (3,124,668 жит.)

Владетели Србски.

1. У Црној Гори: Никола Петровић, Нѣгош, Княз Црногорскій. (150,000 жит.)

2. У Княжеству Србій: Михаил Обреновић III., Княз Србскій. (1,029,872 жит.)

Начална духовна достоинства грчко-восточне цркве у Аустрійској Царевини.

Святѣйшій Патріарх грчко-восточне цркве у Аустріи г. **Самуил Маширевић**, Митрополит србски, и Архієпископ Карловачки, Нѣговог ц. кр. Величества тайни совѣтник и изванредни државни совѣтник, притяжатель ц. кр. златног крста за заслуге — с круном.

Високопреосвештени господин **Андрей барон Шагуна**, Митрополит романски.

Високопреосвештена г. г. Епископи.

Г. **Платон Атанацковић**, србски Епископ, Новосадско-Бачки.

Г. **Арсеніи Стойковић**, србски Епископ, Будимски.

Г. **Емилијан Кенгелац**, србски Епископ, Вршачки.

Темишварска Епархія е упразднена.

Г. **Прокопій Ивачковић**, романски Епископ, Арадски.

Г. **Стефан Кнежевић**, србски Епископ, Далматински.

Г. **Никанор Груић**, србски Епископ, Карлштадски.

Г. **Дукіян Николаєвић**, србски Епископ, Пакрачки.

Г. **Јоанн Попассу**, романски Епископ, Караншебешки.

Пречестнѣйша г. г. Архимандрити.

Г. **Атанасіе Ћурлић**, Архим. Мон. Крупе у Далмат. Дієцези.

Г. **Лаврентіе Гершић**, Архим. Мон. Раковца у Карлов. Архидієцези.

Г. **Ириней Поповић**, Архим. Мон. Праскавице у Далмат. Дієцези и Провик. Бококтор.

Г. **Стефан Михаловић**, Архим. Мон. Ст. Ћурђа у Темишв. Дієцези.

Г. **Антоній Нако**, Архим. Мон. Бездина у Темишварској Дієцези.

Г. **Амвросій Шимић**, Архим. Грабовачкій у Будимској Дієцези.

Г. **Корнилій Живковић**, Архим. Мон. Ходоша у Арадској Дієцези.

Г. **Гервасій Петровић**, Архим. Мон. Гомиря у Карлшт. Дієцези.

Г. **Анатолій Јоановић**, Архим. Мон. Лепавине у Пакрачкој Дієцези.

Г. **Димитри Перазић**, Архим. Мон. Режевића у Бокикторској.

Г. Герасим Петрановић, Архим. Мон. Драговића у Далмат. Діец.
 Г. Еротей Ковачевић, Архим. Мон. Крке, у Далмат. Діецези.
 Г. Гедеон Цветић, Архим. Мон. Месића у Вршачкой Діецези.
 Г. Исидор Колларовић, Архим. Мон. Ковиля у Бачкой Діецези.
 Г. Герман Ангелић, Архим. Мон. Гргетега у Карлов. Діецези.

Знаменитости.

Од сотворенія свега по рач. восточне цркве има	7374 год.
„ „ „ „ „ западне цркве „	5815 „
„ „ „ „ „ Израелита „	5626 „
„ потопа вселенског по восточном рачуну „	5632 „
„ зиданя Вавилонске куле има	4638 „
„ Рождества Господа и Спаса нашег Исуса Христа	1866 „
„ Како є Мухамед бегао из Меке у Медину има	1280 „
„ „ Рурик завео вел. княжество Руско „	1003 „
„ „ западна црква од восточно правосл. поделѣна	986 „
„ „ Србско царство на Косову пало, има	476 „
„ „ Лутер одпао од Римске цркве	348 „
„ рођења нашег цара Франц Јосифа I. има	36 „
„ како є почео владати	17 „
1354—1382 г. по Рож. Христ. изнашао є Бертолд Шварц барут.	
1436—1452 „ „ „ „ изнашао є Јоанн Гутенберг књигопечатню.	
1492 „ „ „ „ открио є Христоф Колумбус Америку.	
1521 „ „ „ „ освоє турци Београд.	
1578 „ „ „ „ завела се воєна крайна (милиція).	
1587 „ „ „ „ Папе Григоріа Календар у Унгарској є примљѣн.	
1699 „ „ „ „ Арсен Чарноєвић Патріарх Србски превео є 37,000 србски фамилія из Србіє и населіо их у предѣлу Будимском и Ст. Андрейском.	
1724 „ „ „ „ Банат се населява са немцима под надзором генерала Мерція.	
1737 „ „ „ „ Арсеп Јоанновић Патвіарх србски превео є неко число србаля у Аустрію.	

- 1739 год. по Рож. Христ. преселѣна е митрополитска столица у Карловце.
- 1743 " " " " Царица Маріа Терезія потврдила е србске привилегіе.
- 1774 " " " " почетак диштрикта Кикиндског.
- 1776 " " " " у Карловци се држао србско народни сабор.
- 1778 " " " " Банат се са Унгарском споява.
- 1790 " " " " држан е србско народни сабор. у Темишвару.
- 1792 " " " " заведена е гимназіа у Карловци.
- 1804 " " " " устади су срби у Србији под Карађорђем против турака.
- 1806 " " " " Срби освое Београд.
- 1813 " " " " падну срби опет под турке.
- 1812 " " " " заведена е србска препарандія у Сомбору.
- 1815 " " " " устану срби под Милошем Обреновићем и ослободе се од турака.
- 1817 " " " " основана е Новосадска гимназіа.
- 1818 " " " " први су пароплови пошли у Унгарску.
- 1848 " " " " држан е у Карловци србско народ. сабор и обновљена е србска патријаршіа и войводство срб. За патријарха изабран е Архиепископ Карловачки Јосиф Раячић — умро 1862 г. — а за войводу изабран е Стефан Шупљикац — умро 1848 год.
- 1864 " " " " држан е опет у Карловци србско-народни сабор, при коим е Епископ Темишварски и администратор србске Патријаршіе Сам. Маширевић за Патријарха изабран.
-

Размишляванѣ о женама.

Французки списатель Дидеро рекао є у єдном свом дѣлу, „да онай, кои о женама жели улюдно писати, треба да перо из єдног анѣла исчупа, у дугу умáче, и написане редове са златним прашком од лептирових крила посипа.“ Нама на нашу жалост све ове небесне справе за писанѣ не стоє на служби, пак узимамо себи слободу наше скромно гушчїє перо тек у обично мастило умакати, да о женама наша немѣродавајућа размишляваня спишемо.

Од прилике пре два и по столѣтїя — ако се добро опоминѣмо у години 1595 — изашла є єдна учена књига, коя є — заиста нечувено! — овай наслов имала:

„Доказиванѣ, да жене нису люди....“

Та валда их нїє високомудри господин Якоб Куяціус, кога за сочинителя те књиге држу, како год међу велике маймуне — орангутанге и гориле — учислио?? — Нїє боме, ал є — кад се строго узме — іошт нешто смѣліє и дрзовитїє доказивао.

Тай високомудри списатель се то єст у нѣговом помѣнотом дѣлу трудїо сасвим на чисто доказати, да жене нису люди, него — о, чуйте само! — прáви ѣаволи!!! Дрзовито начело! то морамо заиста признати!

Одма за тим появио се као живи примѣр витежства некакав славни доктор Гедєціус, кои є у єдној великой и важной књизи трудїо се свѣт увѣрити, да жене никако и пи под коим условїєм нису ѣаволи, него Ангєли!....

Ал сад се рађа оно грно питањѣ, ко є имао право? Куяціус ил Гедєціус?....

Ми с наше стране — кад већ мора бити — држимо с Гедєціусом, и кажемо, да су жене анѣли; ал неће нам бити неправо, и нећемо се ни найманѣ срдити, ако их когод и за праве ѣаволе држао буде.

Толико стои, да є доктор Гедєціус морао од нѣговог противника много ученїи и препреденїи бити, кад є могао своє мало чудно доказиванѣ: „да су жене анѣли,“ ако и не с истинитим, а оно бар с вѣроятним разложима подпомагати; єрбо є Куяціус — бадава би било таяти — сасвим лако могао сіясет истинитих догађая навести, да с њима своє противоположено доказиванѣ: „да су жене ѣаволи,“ сасвим обелодани.

Засад ћемо од тих истинитих догађая само слѣдуюће навести, пак да видимо, кои ће их адвокат моћи опровргнути?

Адам е преварен, Самсон у ланце окован, светост цара Давида помрачена и сáм мудри Соломон за луду проглашен — све због жене.

Єдна є жена мучила сиротог скромног Хіоба већма нег и сáм ђаво.

Єдна є жена наговорила и светог апостола Петра, да се Исуса Христа одрече.

И стари грци су веровали, да є сва несрећа због єдне жене — Пандоре — у свет дошла.

Због Хелене є изгорео град Троја.

Због Лаисе разорен є Перзеполис.

Деянира є отровала с єдном кошуљом Херкулеса, а Данаиде су за єдну ноћ све свое мужеве поубијале.

Онай славни мудрец Плáто избегавао є женско друштво, єр их є за много несовршенія створеня држао нег мушкарце, и доказивао є, да душа єдног неваљалог човека с тим се казни, што после смрти у тѣло какве жене пређе.

Пѣсник Кодрус є пѣвао, да нема на небу толико звезда, ни у мору толико риба, колко у женском срцу лукавства.

Хипократес се опет трудіо доказати, да се тврдоглавство са женом већ роди.

И македонски краљ Филип є на све стране прогласіо, да му є оно најжешћи и најопасни рат біо, кои є морао против нѣгове жене водити.

Найпосле Сократес доказує — а нѣму већ можемо и опростити, єрбо му є жена Ксантиппа била — да є жена извор свію зáла и неваљалства.

Ал не осуђую жене само неотесани стари мудраци, него и свети отци християнског доба удараю противу њи.

Тако на примѣр свети Оригенезмус назива жене најсилниим оружјем ђавола.

Свети Матея нас опет поучава, да ћеду сви светци у раю неженѣни остати.

А опет свети Григоріє оће јасно да докаже, да се од ђаволове мржнѣ много мањ треба бојати, нег од женске любви.

Ей! Ей! Тай скромни светац се зацело вара, и ми смо готови сва та мало у живац дирајућа разлаганя тих женомрзаца само њином црножучію, а од части и можда презреной любви приписати. И заиста би ми с великом смутњом слушали све ове тужбе, кад неби имали подпуну утѣху у тим, да се нашло и такових люди, кои су ту ствар мало болѣ схватили, и кои су у шестнајстом столѣтію много коєшта добро и лепо

о женама писали. Између тих списатеља є особито неки калуђер Рибера у описивању женских врлина многа пера изкречио; премда є врло чудно и могло би се као неки подсмей судбине сматрати, да є баш єдан калуђер о женама лепо и добро писао, єр зна се, да као калуђер ніє их ни могао изближе, него тек издалека познавати, — а да их є изближе познавао, питанђ є, дал неби баш он своє перо највећма противу жéна заострио?

Но, ал било є и осим нђга неброєних списатеља, кои су у похвали жена пера тупили, и любопитљиве женске требало би већ и зато да учу латински, да могу прочитати дђла Агриколе о благородству жéна, коє є по нђговом доказивању много претежніє нег код мушкараца.

И сáм Волтер, кои є све опорицао, што є виспрено, и свачем зáвидіо, што є лепо, признао є, да би без жене почетак и край живота без подпоре, а средина без уживања била.

По овим є дакле жéна неко наслађуюће и олакшавајуће домаће средство, коєг є задатак, мужевима у охолом грудма величанствена чувства будити и њи на цомбастом путу живота подпомагати и тђшити.

Нико ніє у станю оповргнути то, да є само човек оно створенђ, коє є створено, да на земљи заповеда и господари, и да є жéна тек допуњавајућа частица целог; — єр кад є за пет дана створен свет, а шести дан човек, т. є господар света, престолонаслѣдник рая, и круна свію створеня, онда наравно ніє о жени іошт ни разговора било, него тек онда, кад є незаязими човек и у самом раю неку празноћу осећао, измишљено є нешто, што ће му ту празноћу испунити — то єст жéна. — Наш праотац Адам лего є затим да спава, — сироме! да є знао, да ће му то прво спаванђ и последњи покой бити — заиста би ону празноћу с драге волђ и задалђ трпио; ал є доцкан било, єр кад се пробудио, већ є ту била жéна.

Створитель є сваки пут, кад є штогод довршио, имао обичай казати: „но, добро є...“

Ал за чудо! кад є жену створио, онда є ћутао, и ніє ни реч реко, пак неки то ћутанђ оном обстоятелству приписую, као да се є и сам Бог покајао, што є жену на свет створио.

Но то неможе бити никако истина, него є Бог онда валда само зато ћутао, што се и сам зачудио, како ю є лепо створио, пак ніє могао од радости ни говорити.

Многи женомрзци опет доказую, да жéна баш и зато ніє

такo cовршено cтворенѣ као чoвек, што є Бог пропуcтiо, да и њoй као Адаму мало божiє иcкpe у уста дуне; ал то доказиванѣ не cтoи, єр код Евe є то излишно било, почем она нiє као Адам, од блата, него од вєћ живог ребра Адамовог cтворeна, пак да є осим тог iошт божiє иcкpe у њу дунуто, то неби она cамo за плодом забранѣног дрвета тєжила, нег би — да є нису iошт за времена из рая протeрaли — нѣно cвуда завируюћe око iошт Бог зна каквe другe, вєћe тайнe докучило.

Иначе, кад є иcтинa, да є чoвек круна cвiо cтворeня, то ce мoра и то допустити, да є жeна найcяйнiи бисер, и найлeпши урeс тe крунe. А и као како би изглeдаo овaй cвeт, да у нѣму тих красних cтворeня нeмa?

Сви cтaри народи презирали су жeнe, и нису их ни подшта држали, cамo cтaри рaтoлюбиви Германи су cвoє жeнe cвaгдa особито почитовали и чecтвовали, пак c тогa є нacтaло oнo витежкo дoбa, за коим cадашнѣ жeнcкe при читаню романа увек уздишу.

Ми, кои у дeвeтнaйcтoм cтoлѣтию живимo, чистo нeмoжeмo пoняти, како су ти нeгдашњи витезови мoгли oнaкo луди бити, да чecтo због єдног жeнcкoг пoглeдa cвoй живот у oпacнocт cтaвляю; — ал мoждa су oндa жeнcкe другчiє билe нeгo cад; єр да су oвaкe билe, као cад што су, то нeвeруємo, да би ce икoи витез мoрao иначe у борбу упуштати, осим да cам ceбe од жeнa брани.

За Германима пoчeли су французи жeнe увeличавати и французки крaљ Франц пpви имa нa cвoјoй души вeлики грѣх. Нѣгов oтaц т. є Лудвиг XII., кoєг є цeо народ oтцeм називao, казивao є за cвoг cинa: „Oвaй дeбeљкo ћe cвe пoквaрити.“ И заиcтa му ce испунила cлутня, єр му є нѣгов дeбeљкo жeнe у двoр увeо и жeнcкy влaду oснoвao, a тa влaдa є вєћмa oпуcтoшила државу нeг Тaтaри и Турци.

Жeнe су билe oнo cpeдoтoчiє, око кoєг ce cвe oкрeћaлo, као планeтe око cунцa. Жeнcкe cплeткe низврглe су найcлaвнiє, найзacлужнiє мужeвe; њиnа рacкoшнocт є изцpпила државнe бaгaйницe, и cав тај нeрeд и замeшатeлcтвo пpoузpoкoвaлa є жeнcкa влaдa — oсмi бич божiи.

Да жeна у cвoјoй глaви єдну дacкy мaнѣ имa, то є вєћ и Евинoй змiи мoрaлo пoзнaтo бити; ал за нaкнaду тогa имa жeна мнoгo живлѣ, тoплiє cрдцe, и oдтуд є код нѣ oнa живocт и cтpacтнocт, кoя чини, да жeна cвoє cрдцe нa вишe cтpaнa мoжe пoдeлити, a то oнe за cрeћу држe, почeм нeпpecтaнo за

чим новим тежу, пак кад им се срдце неби делити могло, то им онда невѣрство неби од срдца ишло.

Славни филозоф Кант рекао е између прочих „да жена треба да буде као одзив, т. е да само на оно одговара што ю питаю, — и опет да не буде као одзив, т. е да не буде увек нѣна реч последня;“ — но то чини женска говорљивост, која е с њом рођена, ер ко би онда научио децу говорити, да немаю матере добар език? . . . Ал све жене имаю фала Богу добар език, пак у случаю нужде, т. е любви, уму јошт и с очима говорити.

Најпосле, хтели ми нехтели женама страну држати, тек морамо и то припознати, да е жена свагда нулла, пред коју една единица мора доћи, да штогод постане, — а та единица е муж; ер муж е име суштествително, а жена прилагателно; он е разум, а она срдце; жена е запята, а муж точка, — а то не изискуе мушко самовластие, него сама нарав — Амин!

И з б а в и т е љ к а.

(Истинита повѣст.)

У зиму године 1771 враћао се млади гроф Полковски са своих добара, која близу руске границе леже, у Варшаву, нѣгово обично место пребивања.

Он е само свог кочијаша са собом водио, и нѣгова лака путничка кола скривала су у себи многе новце, кое е од своих добарских надзорника скупио.

С тога му е врло неповољно било, кад га нека међава закупи, која за вратког зимнѣг дана путове тако завее, да кочијаш набрзо пут изгуби и мало по мало сасвим заиђе.

Наступи и вече, те нашим путницима неостане друге помоћи, нег да конѣ саме себи оставе, кои их заиста после неколко часова у jednu на край шуме лежећу усамљѣну гостіоницу одвезу.

Та гостіоница е истина од свега хрђаво изгледала, ал ипак се гроф Полковски врло обрадовао, кад ю е усмотрио; а јошт већма се радовао нѣгов кочијаш, ког, чим се прјавио, у одну добру шталу за конѣ, а нѣга самог на едно топло место код огњишта упуте.

Крчмар гостіонице смести грофа и нѣгов пртляг у єдну пространу задимлѣну собу, гди на питанѣ гладног госта, дал се може штогод за єло добити, млада, вижляста крчмарова жена обећа, да ће брзо вечеру сготовити. Крчмар іошт к тому дода, да „милостиви господин“ доброг вина и чисту постелю у горнѣм спрату добити може.

Осим крчмара и крчмарице тумарала є по соби и єдна од прилике шестнайст година млада девојка; иначе се чинило, као да гостіоница нема других обитателя.

Док є крчмарица у куйни вечеру спремала, уђе девојка у собу да астал постави. Она є већ неколко пути излазила и улазила, кад гроф примѣти, да му она, колко є год пути иза крчмарови леђа чинити могла, знакове дає, да за њом напољѣ изађе.

Он с почетка нїє на то ни пазіо, ал кад є у девојку болѣ погледао, и видіо, да є она и у нѣном хрђавом оделу особито лепа, и да с нѣним знацима све већма навалює, мисліо є, да се то какве любовне пригоде тиче, од коє се надао за време нѣговог примораног бавленя бар мало забаве имати, и зато іой и он под крадом знак споразумлѣня учини.

Девојка изађе одма затим опет напољѣ и не врати се више натраг. Под изговором, да оће сам собом своє конѣ да надгледи, остави гроф крчмара самог у соби, и изиђе у авлію, гди га є девојка иза шталских врата сакривена већ жељно очекивала.

„Но лепа девојко!“ почне он ветреним гласом, „шта желиш самном?“

„За Бога господине, ѣутите! Ви сте међ пустаијама!“

„Шта?!“

„Избавите се! до поноћи ће ду сви євде бити, — већ є послато по њи.“

Она хтеде побећи, ал гроф ю ухвати и задржи.

„О, пустите ме!“ моляше она устрашено, „єр ако опазу да говорим с вама, — то ће ми смрт бити.“

„Іошт єдно само“ рекне он. „Знал о тим и крчмарица?“

„Зна, єр муж ню тако здраво воле, да іой свашта каже, и без нѣне волѣ ништ не чини; ал вама то неће помоћи, єр є она тако исто неваляла као и он.“

Девојка се силом изтргне из грофових руку и одтрчи као стрела опет у кућу.

Положай грофа Полковског заиста нїє біо угодан. Шта да чини? Да кочіяша и своє ствари остави и одма побегне?

— то би за нѣга срамота било. Да кочијаша зовне и таки од-
путуе? — та обоица нису познавали предѣл, пак би зацело
ипак оним пустајама у шаке пали, о којима е девојка говорила.

Он се предомишљаваше, и у едан мах као да му една
спасителна мисао на памет паде. „Ако он своју жену заиста
радо има“ мишљаше он у себи, враћајући се лагано у кућу,
„то ћу се моћи избавити. На сваки начин ћу да покушам,
пак неиспадне ми за руком, то ћу бар мой живот тако скупо
продати, да ће се оно красно друштво заиста јошт дуго на
мене сећати.“

У собу дошавши, затече на асталу много боля ела по-
намештана, нег што се надао. Он се учини, као да се због
тога здраво радуе, и седне за астал.

„Ја нерадо едем сам, мой добри люди!“ рекне он затим.
„Учините ми ту любов и будите данас у вашој кући мои
гости. У десет сати желим лећи спавати; а доонде има“ — и
при тим покаже крчмарица свой с драгим каменѣм искићен
златан сат — „јошт дуго времена; пак ако вам е постеля
само у пола тако добра, као вечера, то ћу врло добро спа-
вати, особито после мог данашнѣг путовања.“

Крчмар и нѣгова жена канише се свакојко, док се одва-
жише том позиву слѣдовати, ал кад су се најпосле ипак за
стол посадили, наметнуше се свойски на ела, и недадоше се
ни к пићу натеривати, — а гроф е међутим е различитим де-
белим шалама крчмарицу веселіо, која не само да се очевид-
ним задовољством у шалу упуштала, него га е у тим јошт и
превазилазила, због чега би се сваки пут нѣн муж грохотом смејо.

Полковски сакріе своје гнушанѣ иза едног зеваня, на које
крчмарица примѣти, да ако е „милостиви господин“ уморан, да
ће га нѣн муж одма у спремљену спаваћу собу одвести. Гост
падне одма опет у своју стару улогу.

„Да да, пріјане!“ рекне он, „сан сам као мртав; ал я имам
радо, кад ме каква лепа млада жена до кревета одпрати — онда
се слађе спава.“

И кад га крчмар после ових речи мало смућено погледи,
продужи гроф:

„Можете пріјане и ви с нама ићи и мой пртљг понети, за
увѣрити се, да я никакву непоштену намѣру немам.“

„Да“ рекне жена, „можемо милостивом господину и ту
любав учинити.“

Смејући се узме она затим едан жижак и пође с гостом,
а нѣн муж слѣдоваше им с пртљгом.

Стигнувши торе, прегледи гроф с єдним брзим погледом свою спаваћу собу. Иста ніє била баш мала; кревет се налазіо у горњм челу, преко пута од врата; на среди є стаяо єдан велики астал.

„Метните ствари на астал“ рекне Полковски зеваюћи, „да вам, као што обично по гостіоницама чиним, мое новце предам.“

Као случайно, стане он тако, да крчмара и крчмарицу остави, кои любопитљиво гледаше, како є он єдну кожну торбу отворио, и из нѣ єдну тешку кесу извадіо.

„Ево вам, мой драги!“ рекне он крчмару, „оставите на сигурно место и добро чувайте, єр ту има четир стотине дуката.“

Крчмар с очевидним задовољством прими кесу с обадвема рукама.

„Сад одлазите“ продужи гроф, почем хитро єдан двоцевни самокрес (пиштољ) из торбе извади; „млада госпоя ће овде остати.“

Крчмар испусти од ужаса кесу с дукатима, а жена нѣтова крикне:

„Шта, зар оћете тако срамно?“

„Неплашите се ни найманѣ“ одговори гроф ладнокрвно, „вама, добра госпо, неће се ништ случити, ако се ваш муж као што треба узлада; ал ако наймањи подозрителан шум у кући ил у авліи чуєм, то ћу вам — тако ми живог Бога! — тане кроз мозак прожећи.“

С тим речма запне самокрес.

„За Бога, милостиви господине!“ викне крчмар. „Моя сирота жена ће умрети од стра.“

„Неће имати на то никаквог повода“ одговори гроф. „Нек седне тамо на столицу или нек легне у кревет, — нѣя сан неће нико нарушавати, ако є не доведете ви сами у опасност. Валда ме разумете?“

„Ал милостиви господине!“

„Торняйте се! ваша жена ямчи с нѣним животом за ваше владанѣ, о тим будите увѣрени! Сад одлазте одавде!“

Гроф є с тако заповедаюћим гласом говорио, и самокрес тако претећи подигнуо, да се крчмар ніє усудио іошт штогод рећи, него се с єдним жалостивим погледом на свою жену из собе удали, пак у страу ни кесу с дукатима не понесе.

Полковски забрави за њим врата, пак и не пазећи на плач крчмарице, седне за астал преко пута од пѣ, и држаюћи у домашаю руке запет самокрес, разтеривао є сан и време, како є

болѣ могао с читанѣм. Кад-кад е пазљиво прислушкивао, дал се у кући или и авліи какав шум не чуе, а нѣгова приморана другарица би се онда сваки пут уплашила и јошт с већом пазљивошћу прислушкивала нег он сам.

Ал све остаде на миру, и зора заплави, без да се и најмањи знак какве опасности показао. Кад већ сване, одпусти гроф своју ноћну другарицу, и сиђе се у крчму, гди га крчмар с најпокорниим страхопочитанѣм прими. Затим заповеди свом кочијашу да се за пут спреми и ваиште од крчмара рачун, коег за врло удобног нађе.

Кад се већ на кола попне, погледи око себе, дал ће моћи гдигод ону девојку — нѣгову избавитељку — смотрити. Она стаяше невесела пред капиом.

„Но девојко!“ викне јој он — „я мисли, да би ти овде зло прошла; оћеш ићи самном?“

Девојка се развесели, пак без предомишљавања скочи у кола страног господина, и не баци више ни едан поглед на гостіоницу, кад одморни коњи брзо одкасаше.

Међава е већ била престала, и наши путници при ведром јутру наскоро наиђоше на главни друм, са коег су едан дан пре заишли.

Кад поче девојка у нѣном лаком оделу од зиме дрктати, заповеди гроф кочијашу, да едно топло коњско ћебе из седишта извади, и рекне девојки, да се у исто умота, при чему јој е и он сам помагао.

Она га при тим благодарно погледи и он примѣти, да су јој очи врло лепе.

„Добро мое дете“ рекне он — „я теби имам много благодарити!“

„О не, господине“ одговори она. „Ви треба само Богу да благодарите, кои ми е допустіо, да сам вас могла извѣстити, у каквой се опасности налазите.“

„Ел се пре тога какво злочинство у оной гостіоници случило?“

„Од како сам я тамо, само е едан чивутин оплячкан, кои е много новаца код себе имао. Я онда скоро нисам ни примѣтила, кад е слуга јошт два странна човека са собом довео. О сладки Боже! — убише га баш пред моим очима и затрпаше иза куће у ђубре.“

И она при тим речма метне руке на очи, као да ону страоту јошт и сад пред собом види.

„А зар ниси могла о тим сеоско поглаварство извѣстити?“ запита гроф.

„А како? кад су и крчмар и крчмарица и њин слуга, кои е обично прикривен, на сваки мой корак пазили, и јошт ми к тому претили, да ћеду ме убити, ако једну реч коме о оним кажем што сам видела. Ваш анђео хранитељ мора да им е очи запушио, да нису опазили, кад сам с вама говорила.“

„Есил већ одавно у то айдучко гњиздо доспела?“

„Пре пол године. Крчмарица ме е са собом довела из једног села, које е оданде на два сата хода удаљено.“

„А гди су ти родитељи?“

„Они су мртви. Ја их нисам нигда ни познавала. Један скромни католички свештеник узео ме е из милосерђја к себи, и држао ме е до своје смрти. Он ми е био као какав отац.“

„А не и штогод више?“ рекне гроф ветренијасто; ал се чисто застиди, кад девојка њене велике, лепе очи на њга управи, и зачуђено запита:

„Као како мислите ви то, господине?“

* * *

У Варшаву стигнувши, јави гроф Полковски надлежним властима своју пригоду. Једно оделенје војника буде изаслано, да обитатељ оне айдучке гостјонице похвата, ал ови беше међутим умакли. Сво траженје по шуми и целой околини остаде без успјеха. Нико се више несмеде у ту кућу уселити, и тако из оне пустољине наскоро и човеческог трага нестане.

Анка — тако се звала она млада девојка — буде у мало болје одело обучена и међу домаће грофа Полковског учислѣна, између којих е она, изузимајући једну стару ключарицу, јединита женска била. Домаће станје, у које е сад доспела, било е истина тек онаково, какво се обично код неженљивих наћи може; ал почем е она из куће једног сиромашког свештеника, а после из једне шумске гостјонице у ту богату кућу премештена, то јој се сиротой чинило, да е у какав царски двор дошла, гди јој нико несмеде ни опору реч казати.

Она е неисказано почитовала свог новог господара, ком е свој садашњи угодан живот благодарити имала, а он е опет многе часове, у којима е иначе изван дома био, код од дана на дан све лепшом постајуће Анке проводио. Није се дакле нимало чудити, да су Анку, у које срдцу можда осим благодарности никаквог другог чувства не беше, наскоро сви укућани, пак најпосле и сви познаници из околине за грофову любезницу држали.

Гроф Полковски није био никакав раскалашан заводник, и госпе његовог стајежа стављае му приликом љубавних пригода

тако мало тегобе на супрот, да он на любов са онако тешко искушаном Анком неби нигда ни помислио, да га нису тек задиркивања нѣгових пріјатеља на оно благо внимателним учинили, које је у рукама имао.

Прилика је била сасма удобна, девојка у нѣној безазлестности од свега дражестна, и мисао, да чест једне у простоји и ђубрету одрастле женске мало важи, за нѣгову савѣст од свега умирителна, а да није гроф сасвим озбиљно себи предузео, предпостављањем света обистинити.

Већ у напред о својој побједи извѣстан, започео он набрзо с Анком сасвим другачије говорити, нег што се то једном великодушном заштитнику пристои; но како ли се зачуди, кад та млада девојка, чим се први пут с њим између четир ока десила, на колена падне и нѣга за испуњење једне милости замоли.

„Шта би то она могла хтети?“ мишљао је он у себи, „зацело нову хаљину или иначе какву играчку. Луда мала! Колко год хоће! — Устани!“ рекне јој затим гласно, „ишти Анка, душо моя, шта оћеш, — обећавам ти, јошт и пре нег што знам шта је.“

„Добро дакле, а оно ми допустите, да ступим међу калуђерице оног манастира, који се овде с мог прозора види.“

„Ко ти је опет ту муву у уши пустио?“ запита гроф изненађено.

„Нико, господин грофе; то је моя сопствена, слободна жеља.“

„А знаш ли ти, шта си у намјери оставити, и каква те велика срећа јошт у свету чека?“

„Ја се бојим од овог шареног света. Оном побожном свештенику, који ме је воспитао, морала сам се при нѣговој смрти заклети, да ћу се једном, кад ме свет искушавати почне, у тишину каквог манастира спјасити; свет ме сад почиње искушавати, — ви сами знате. О, пустите ме да се избавим, док ми сопствена слабост то немогућним неучини!“

И она падне на ново пред грофом на колена, и подигне своје суза пуне чаробне очи к њему.

„Та зар се ти попови и калуђерице у свашта хоће да мешају?“ повикне гроф, и почне узбуђен горе доле по соби ходати. Мало по мало утиша се; кратка жестока борба у нѣговој души престаде беснити, и добро над злим одржа побједу. Он приступи к јошт једнако клечећој Анки, и почем јој руку пружи, да ју подигне, рекне јој тронуто:

„Нек ти се испуни желя. Я нисам никакав блудник, кои жели невиност уништити; зато е најболѣ да се растанемо.“

Идућег дана преда он сам собом своју досадашню ранѣ-
ницу калуђерицама едног манастира. Имао е при тим дуготра-
јући договор са игуменицом, и кад се од нѣ опраштао, поло-
жила му е она руке благосиляјући на главу, и испратила га с
едним погледом, кои е био пун особите доброхотности и уди-
влѣня.

Прво време после растанка од Анке, проводио е гроф
Полковски прилично усамљено у свом дворцу, гди му е она
млада девојка свуда фалила. Поругљива запиткиваня о мѣсту
нѣног садашнѣг пребиваня и непристойне сумнѣ о узроку нѣ-
ног удаленя врло су га вређала, и да се није бояо, да ће му
се свет, у коим живи, смеяти, ако име едне просте слушкинѣ
са својом личном чешћу у ма какво отношенѣ ставля, то би
заиста многе двобоје имати морао. Ал друге сплетке престод-
ног града одвратише обшту позорност од свеже богатог грофа
са неставшом девојком, и на целу се ствар скоро сасвим за-
борави, кад постельник Полковског едног ютра свом господару
яви, да гроф Чарториски с њим говорити жели.

Радостно изненађен дигне се Полковски, да тог знатног
муџа дочека, кои се као рођак пољског краля Станислава вто-
рог у оной борби, коя е пропасть Пољске проузроковала, осо-
бито одликовао, и због тога код свию Поляка у највећој чести
стояо; ал улазећи гроф Чарториски гордо одбаци пружену му
руку, и рекне:

„Не пре, господин грофе, док неznam, нећел се та рука
јошт данас против мене оборужати, кад я са сабљом у мојој,
заиштем удовлетворенѣ због обесчещеня мог дома.“

Полковски ступи зачуђено с едним кораком натраг.

„Я вас неразумем, грофе Чарториски, — чест е сваком
Поляку наймилије иманѣ, и ако сам я како год вашу увредіо,
то нећу се нимало закашњавати, да вам желѣно удовлетворенѣ
дам; ал ипак се не сећам, да сам игда штогод учиніо, што би
се каквом увредом чести грофа Чарториског назвати могло.“

„Не сећате се? — А оңо вам морам на кратко повѣст мог
живота приповедати, можда ћете ме онда болѣ разумети. —
Нећу столицу, ер морам и наймањи знак гостопріимства одбіяти,
док недознам какав ми е домаћин.“

Полковски се ћутајући поклони, и остане стаяјући пред
своим гостом, кои овако приповедати почне:

„Шта сам био у мојој младости, то ніе нужно да наводим, — моје подрекло је познато. Ја сам се дао на дипломацію, и пратио сам Понятовског приликом његовог посланичства у Петроград. У двору велике царице Катарине имао сам прилику познати једну девојку, која је од гордых дворских господи и не примјечавана, лепша била нег оне све. Она је била кћи једног Нјмца, ког је Катарина још невестом из своје постойбине са собом довела и који је код ње као њен тајник у особитој чести стојао. Сасвим другачије нег моје вообште дражестне земљакинје, учинила је она с њеним скромним достоинством, које ми је дооуде код њеног поља што ново било, некакав утисак на мене, који ме је неодољиво к њој привукао. Ја не имадох обзира ни на моје високо подрекло, ни на мој чин, нег понудим мою руку тој сиротој Нјмици. Под закрилом и старанјем царице Катарине будемо венчани и баш због тога се моји сродници још веома одупираше, да Хермину за мою законну супругу припознаду. Мешанје руског двора у послове Пољака смутило је и без тога великаше мог отечества; а помисао, да руски двор и у породична права уплива имати може, огорчила је сасвим мою породицу, од које још нисам сасвим независим био. К тому је још моя Хермина Лутеранка била, а Пољаци се држе католическе вјере, као неке светинје. Ал мене ипак никаква светска моћ ніе била у стању приволети, да се од Хермине раставим, него се живо одупрем мојој породици, и одем са супругом мог избора на једно добарце на Маџарској граници, гди смо скривени од жуборног света, живили у взаимном задовољству и срећи, која се рођенјем једне кћери још увеличала.“

„Две године је имала та наша кћи, кад воља царице Катарине, коју сјверном Семирамисом назваше, на Пољски престол Станислава Понятовског подигне, и ја држа, да је сад доспело удобно време, да матери мог детета досад украјено припознанје набавим. Ма и да је Хермина у мою намјеру нерадо саизволила, ипак оставимо нашу малу Лодоиску — тако нам се звала кћи — под надзором њене вјерне дадилје и похитимо у Варшаву. Моя надежда се сјајно испуни. Хермина буде код двора као грофица Чарториска торжествено представљена, и у свима правама једне истородне супруге потврђена. Чим се торжества, која су с тим званичним припознанјем скопчана била, сврше, опростимо се ми од нашег краљевског пријатеља, и кренемо се на пут у наш дворца.“

Чарториски застане у преповедану, лице му се наоблачи, и он падне суморно на једну столицу, коју му је његов внима-

два едно над другим лежећа спрата. Горњи спрат є с балванима и дирецима, а долњи — за избећи опасност пожара — са стубовима од солног камена подупрт и руде су на више места с мостовима скопчане. Између 16 єзера, која се у тим рудама налазе, има их више, по којима се и с чуном возити може. На дванајст места износи се со на полѣ. Преко хиљаду люди имаю непрестаног посла, и 60 коња, кои испод землѣ своє штале имаю, пак у њима и преноћиваю, преносе со с єдног места на друго. Она места, из којих се со с будацима, длетама и барутом у различитим формама изсеца и разваљує, употребљаваю се доцниє као магазе, какових скоро 70 од врло великог простора има, и између којих су неколико са особитом уметношћу од соли изрезаним полиелеима и к тому подобним стварима украшене, коє при торжественим осветленю изредно леп изглед имаю. Гдикое од тих магаза или дворана су по 80 до 100 стопа високе. У првом, т. є горњем спрату налази се єдна св. Антонию посвећена капела, која є у години 1689 од ружичнобойне соли изрезана, и у којој се сваког ютра служба држи. На улазку стои, такођер од соли изрезан споменик Августа II-рог. Недалеко од тог споменика налази се „Полиелейска дворана“, тако названа због єдног од соли изрезаног грдног полиелея. Говори се, да є та дворана 7000 стопа дугачка а 3000 стопа широка. Сводови су подупрти с великим, од црног кречног камена изрезаним стубовима. О дуваровима су мердевине понаместане, по којима се рудари пеню и силазе. Єдан водопад шушти у ту дворану и поред њѣга води єдан пут у вис. Поред водопада стои єдан обелиск, који є у години 1817 на почест аустријског цара подигнут. Недалеко одтуд налази се патосана дворана за игранку, с оршестром и транспарентима. Єзеро єдне дворане у горњем спрату тако є густо од растопљене соли, да му површиє сасвим црно изгледа. Ватромет, коєг наша слика представља, пуштан є у години 1772 при дочеку аустријског цара и руске царице.

Четир ноћи међу алигаторима.

Пре неколко година пођем по југозападним предѣлима американске области Луизијане у лов, и обећам єдном мом пријетелю, да ћу му єдну црвену рѣду, коє птице он донде још ниє познавао, донети.

Навезем се у єдном чуну сѣм самцит у неизмериме ритине, и доспем после неког времена по єдном фоку у некакав

Четир ноћи мебу алигаторима.

Walker

предѣл, где су обале, докле око допире, с шеваром, рогозом и трском покривене биле.

Рит є гмизао од водених и барних птица, као што су фламингови, секретари, лабудови, плаветне чапљ, дивѣ гуске и патке, змијождерци, пеликани, риби и белоглави орлови, и различите рѳде. Натукао сам већ преко дваест комади различне живине, и само сам се єдио, што још ни на єдну црвену рѳду не наиђох.

За време мог лова могао сам често видити ругобне слике алигатора, (американских крокодила) како по барама пливају, рибе вияју, пак кадкад и єдан другог ждеру; ал то сам већ више пута виђао, пак ми се пажња највише обраћала на єдну, у сред єдне велике बारे налазећу се аду, на кое противной страни сам неке велике, ясноцрвене птице угледао. То су биле црвене роде, и я управим мой чун дуж аде, да их како год у домашай мое двоцевке добиєм.

Сунце є жестоко пекло. Мое црвене рѳде, од прилике њи дванайст, стаяле су по њином обичају на єдној нози, и нису полетиле ни кад є мой чун до аде стиго, те я полако дигнем пушку, узмем их на нишан, и опалим скоро уєданпут из обадве цеви. Кад се дим разишао, могао сам видити, да є єдна рѳда у край बारे пружена лежала.

Скочим брже болѣ из чуна с пушком у руци, да мой плѣн донесем, ал кад се вратим, приметим на мой велики ужас, да сам чун у хитости заборавіо привезати, и да га є вода већ подалеко у бару однела.

Бара є била пет до шест фати дубока, я нисам онда још умео пливати, а на две три милѣ у околини ніє никог било, кога би довикати могао. На целой ади ніє било ни дрвета ни цбуна, од коєг би какав сплав начинити могао. Ужас ме подузео, кад сам међ оваким околностима уверіо се, да без случајне помоћи ил од глади умрети, ил се удавити морам.

Умор и мой опѳсан положай доникле ме надвладају, те бацим мою пушку на земљу и паднем и сам поред њѣ. Чувства ми се замрсу пак заспим, и тек се поћу од неког чудног шума пробудим.

Угледо сам око себе неке тавне, грозовите слике, и чуо сам неке гласове, кой су кадкад на дихањ какве велике машине, кадкад опет на риканѣ бика налик биле. То беше све сами алигатори — они исполински гуштери Америке.

Многи између њи били су страшно велики, а било их є око мене бар стотина. Њине дугачке сувоняве вилице већ су ми скоро тѣло додиркивале, и ѡине обично оловобойне очи чинило се као да се светле.

Спопао ме неки смртан стра, пак скочим брзо на ноге, а они се разбегоше у воду, и те ноћи се више и не ука́заше.

Кад сване, почнем опет мислити, како да се из те опасне аде избавим. Кушао сам дубљину баре, и загазио сам на неколко места у ню, али сам се брзо морао враћати, почем ми је вода одма после два три коракља већ до гркљана достизала. При тим моим кушању су алигатори одма дактајући к мени пливали, почем су обично у води много дрзовити.

Мокар као моча ишао сам по ади, док није већ и втори пут ноћ наступила. На спаванѣ нисам смео ни помислити, почем су се алигатори, чим би се ја тек мало на земљу спустио, око мене скупљали.

Они су се све мањѣ и мањѣ плашљивим указивали, и нај-после скупили су се око мене наблизу у едан округ; те за-цело сам знао, да ће ду сад на мене напасти.

Тако стешнѣи, напуним пушку и пукнем међу њи, ал нисам могао ни едног убити, почем пушчано таче у алигатора само кроз око или испод предњѣ ноге продрети може. Кад је севнула и пукла пушка, разбегли су се куд кои, за опет скоро натраг се повратити.

Едан страшно велики алигатор домиліо је сасвим до мене, и могао сам видети, како му се нѣгово гуштеровидно тѣло на подобіе полуобруча савило. Познато ми је било, да те животињѣ, кад оћеду на кога да нападну, такав положај заузму, и баш сам имао доста времена хитро на страну скочити, да се од ударца нѣговог снажног репа уклоним, кой је у идућем магно-онуда шинуо, где сам мало пре ја стајао.

Опет сам пушку испукнуо, и мой непријатељ повукао се са оним другима натраг у воду. Осим тог мучиле су ме небројене ритске мушице, комарци и москитоси и био сам од њиних жабака скоро сасвим отечен.

Идућег јутра почне ме и глад морити, пак очупам светло перѣ моје црвене робе и појдем је онако пресну. Жеђ сам гасіо, како сам болѣ могао, с блютавом водом из баре. Ал на-скоро наново огладним. Шта ћу сад? помисліо сам у себи. За време вторе ноћи тек је едан алигатор — као што сам могао у јутру примѣтити — смртно ранѣн био, и лежао је мртав у крај баре; ал ипак је дуго трајало, док је глад моје гнушанѣ надвла-дала. Па онда латим се мог ловачког ножа, отсечем велики ко-мад мяса из алигаторовог репа и појдем; ал жар сунца је ле-шину мог алигатора до довече у најгнуслију стрвину преобратио.

Смрад те стрвине испуњавао је целу аду и већ није био

за издржати, а при тим ніє ни наймањи ветрић ћаркао. Най-
после већ нисам могао обстати, пак с помоћу моє пушке од-
ваљам стрвину у бару, и вода є мало затим однесе.

Ово обстоятелство є пробудило у мени различита раз-
мишляваня. Као зашто ніє потонула та алигаторова лешина,
него є пливала на води? Наравно зато, єрбó є била надувена и
с поквареним воздухом испунѣна. То откровеніє ми є живот спасло.

Четврте ноћи убієм опет єдног алигатора. Чим є свануло,
распорим га и црева напoлѣ повадим. Ова црева сам затим на-
дуваo, и за кратко време бiо сам с дугачким, кобасицама по-
добним предметима окружен. После сам их све заєдно повезао,
око мог струка обмотао и добро утврдiо, да не могу спасти, пак
сам се онда прекрстiо, и у бару загазiо, а вода ме поче носити.

Пушку сам држао с обадвема рукама, да є као буцу у-
потребим, ако ме алигатори нападну; ал почем є баш подне и
найвећа топлота била, а алигатори обично у то доба тврдо
спаваю, то ме на мою велику радост нису узнемиривали.

После пол сата однела ме є вода на край барє, и нашао
сам ту мой чун, кои є бiо међ шеваром застао. Затим сам се
дома вратiо, — ал док год живим, нећу на то ужасно време
нигда заборавити.

Зец и єж.

Єдног єсенѣг ютра, баш лицем на крстов дан, стаяо є
єж пред своим капициком с прекрштеним рукама, и чекао є,
да му жена доручак спреми, и у тим му на ум падне, да би
добро било, да се и донде, док му жена децу не уміє и обуче,
мало прође, и надгледи, како стои поп Митина репа, кою є он,
почем се од нѣ обично раніо, као свою сматрао.

Зато забрави капицик, тури ключ у цеп, и упути се к
репи, пак баш код ярка сретне єдног зеца, кои є ишао, да
свой купус надгледи.

Чим спази єж зеца, а он му назове добро ютро; ал зец,
кои се за врло отмиѣнног господина држао, и од свега горд
бiо, не врати му поздрав, него га са поругљивим погледом од
пете до главе премери, и подсмеятелно му рекне:

„Одкуда то, да ти тако рано по полю луташ?“

„Идем се шетати“ одговори єж.

„Шетати?“ рекне зец поругљиво, „мени се чини, да би ти
твоє ноге и за штогод болѣ употребити могао.“

Ове су речи здраво увредиле нашег ежа, ер свашта е могао поднети, ал само за своје ноге ніе дао ништ рећи, баш зато, што су од нарави криве биле.

„Ти валда мислиш“ рекне еж зецу, „да твоје ноге више вреде, нег моје?“

„Я то боме и мислим!“ одговори зец поносито.

„То е тек питањ“ рекне еж, „я би се смео опклагати, да умем брже трчати нег ти.“

„Но, то е заиста смешно!“ рекне зец. „Као како би ти могао с твоим кривим ногама болѣ трчати нег я? Ал немарим! — кад баш тако велику волю имаш на опкладу, а оно айде! О шта да се опкладино?“

„О дукат и чокањ ракіе“ одговори еж.

„Примаю опкладу“ рекне зец „дай руку! пак можемо наше уткривањ одма и започети.“

„Та ніе то тако од свега хитно“ рекне еж. „Я іошт нисам ни залогая окусію, пак зато идем прво кући, да се мало опоравим, а за пол сата ћу опет овде бити.“

Зец се с тим предлогом задовољи, и тако оде сваки своіой кући. Путем е мислію еж у себи: „Тай зец има дугачке ноге, ал я ћу га поред свег тог насадити; он е истина врло отмѣни господин, ал е од свега прост, пак ће ипак морати опкладу изгубити.“

Кад доспе еж кући, а он рекне своіой жени:

„Жено, обуци се, да идеш одма самном на њиву!“

„А шта ћу я тамо?“ запита њѣгова жена.

Опкладію сам се са зецом о дукат и чокањ ракіе, да ћу га надтрчати“ одговори еж.

„Та Бог те убію, човече! Имаш ли ти памети? зар си полудію? Како би се ти мого са зецом уткривати?“

„Єзик за зубе, жено!“ рекне еж. „Немой ми чантрати, него се обуци, па хайд самном!“

Шта е знала сад ежева жена радити, нег е морала — хтела, нехтела — мужевлѣву волю испунити.

На путу рекне еж њѣговой жени:

„Сад пази добро што ћу ти казати! Видиш, тамо на оним ораню ћемо се уткривати. Зец ће трчати у разору с оне стране ораня, а я с ове стране. Твой ће посао само то бити, да овде у бразду прелегнеш, пак кад зец с оне друге стране спрам тебе дотрчи, и ти ћеш се издићи и викнути: „Я сам већ ту!“

Међутим стигну код ораня, еж покаже своіой жени њѣно место, и оде на горњи край. Баш кад се они сместише приспе и зец.

„Но, можемо започети?“ запита он ежа.

„Можемо!“ одговори еж.

Зец почне брoяти „едан, — два, — три! — па онда потегне што болѣ може, дуж бразде трчати; а еж потрчи само три корака, па таки прелегне у бразду и остане ѣутаюћи на месту.

Кад зец у највећем трку на други край ораня стигне, издигне се ежева жена из бразде и викне:

„Ј сам већ ту!“

Зец се забезекне, и нађе се у не малом чуду, почем е зацело држао, да е то еж сам собом, ер обично изгледа ежева жена тако исто, као и нѣн муж, и зато рекне:

„То нїе чист посао, него айде да јошт еданпут трчимо!“ па потегне наново трчати, да е све вуна с нѣга летила, а ежева жена остане опет на нѣном месту.

Кад зец на други край стигне, издигне се опет еж из бразде, и викне:

„Ј сам већ ту!“

Ал зец изван себе од еда, викне:

„Дед на ново, још еданпут!“

„Мени е све едно“ рекне еж, „колко год пути оћеш!“

Тако е зец трчао седамдесет и три пута, и еж е свагда с њим издржао, ер сваки пут, кад би зец на едан ил други край стиго, викао е еж ил нѣгова жена: „Ј сам већ ту!“

Седамдесет и четврти пут нїе могао зец до края изтрчати. На сред ораня падне на земљу; крв му на нос и уста покуля, и остане мртав на месту; а еж и нѣгова жена узму добивен дукат и чокањ ракіе, пак оду весели кући, и ако нису умрли, јошт и сад живе.

П Е С М Е.

Госп. Марјуци Б....у.

Казо би ти, да те водем

Као цвеће росу,

Да ће ду ме већ због тебе

И у гроб да носу.

Казо би ти, да те водем —

Шта е вайда крити —

Да б' за едан твой полюбац

Мого отров пити.

Казо би ти, да б' на свету
Само тебе треба,
Пак би ми се, кад ме любиш,
Отворило небо.

Казо би ти ал немогу,
Пак се едим врашки,
Їр ти незнаш ни реч српски —
А я незнам влашки.

Мисли залюбљеног девојчета.

Што сам данас тако замишљна,
Шта у моме срцу тако гори? —
Ох, я сам вам страшно залюбљна,
Па ме любов као болест мори.

Та Милан ме с оним оком лепим
Тако байно, тако нѣжно гледи,
Да читаво у свом телу стрепим,
А образ ми румени и бледи.

Из нѣгових оних медних уста
Неке тако слатке речи звуче,
Ко кад голуб измеђ лишћа густа
Голубици о любви гуче.

Од болести он ће лек ми бити
И нѣгова она уста медна,
Он ће мене жарко пољубити —
Па ћу бити весела и сретна.

Непита́м те.....

Непита́м те, зашто си неверна?
Їр да пита́м, онда б' био луда,
Та верност є неки варљив санак,
Пак одлети — а незна се куда.

Ништа верно, ништа ниє стадно!....
Оне руже, куд поток кривуда,
Кад увену, брзо мирис мане,
Пак одлети — а незна се куда.

Оне мале, различите птице,
Што се легу по шумама свуда,
Ману гнѣздо, чим добию крила,
Пак одлету — а незна се куда.

Непитаю те..... ербо знам зацело:
Да и душа — куд ћеш већег чуда? —
Изневери измощдено тело,
Пак одлети — а незна се куда.

Г у б и т а к.
(По Уде-у.)

Тужите се, што є есен дошла?....
Ал када су ята селећих се птица
Испод неба на юг прошла,
Остало вам барем небо цело;
А мени є едно птиче одлетило,
Па ми собом и небо однело.

Тужите се, што є есен дошла?....
Ал ма да є сада већ и сва дивота
Шаренога цвећа прошла,
С маіом ће вам доћи ново цвеће;
А мени є єдан цветак изгинуо,
Па нигда се повратити неће!

Н е в е р и.

Та могу се од суза бранити
Макар како да ми очи гору, —
Могу моим устма забранити,
Да о теби више проговору.
И с мислима могу управляти,
Па да нигда на тебе не пређу,
Ма да их є тешко отвращати,
Да се к теби ко сунцу не кређу.

Али ноћом — ао мога яда —
Никакове баш обране немам!
Још си валда мучити ме рада,
Па ми у сну дођеш кад задремам.

В е р н о с т.

Мушка верност онака є
Као лишће калопера:
Тек што кои листић свене,
Место свелог други тера.

Зато мушким неверуйте! —

Увек лажу, што год кажу —

С едним оком едну гледе,

А већ с другим другу тражу.

„Што нас грдиш?“ рећи ћете,

„Каква ти е од тог асна....

Шта е даклем женска верност?“

То е, браћо, само басна!

Тијо бруји....

Тијо бруји ветрић мио,

Ноћца тавна шапће тијо:

„Ко заљубљен није био —

Тай ни незна шта е сласт!

Ер још није драгу снію,

Ни любовне сузе лію,

Пак ни праве сласти пію.“ —

А ко није драгу снію.

Том још није санак пријо,

Тай се није уверіо:

Какву има любов власт, —

Ер још није осетіо

Ту небесну людску страст.

Зато шапће ноћца тијо,

Зато бруй ветрић мио:

„Ко заљубљен није био —

Тай ни незна шта е сласт!“

У Вел.-Бечкереку, Септембра 1865.

Јован Закић.

ДОМАЋА СРЕДСТВА.

* Противу пеге. Треба утрти едан корен доброг рена и усути га у едно стакло, да од прилике с три прста дно стакла покрива. Затим треба напунити стакло с jakim винским сирћетом, добро га запушити, и после 14 дана с тим сирћетом у вече пред спаванје пеге прати, пак ће ду најдуже за 6 недеља сасвим изчезнути.

* Противу плюваня крви треба често пити козіє млеко, кое є у пода с водом помешано и мало с медом заслађено. Овай прост лек є већ хиљадама помогао.

* Противу отеченог зубног мяса треба употребити обичну смокву. Смоква се на двоє разреже, и са внутренѣ стране на оно место притисне, где є зубно мясо отекло. После два до три сата оток се провали и несносан бол сасвим престане.

* Противу срдоболѣ треба скувати у вину црних ягода, шећером их осладити, и на штедрце єсти, пак и найупорнија срдоболя мора за 24 сата престати. (У нашем вилаєту има свуда црних ягода и лако их є осушити и за случай нужде преко целе године у приправности држати.)

* Противу главоболѣ треба ситно истући камфора, увити га у две танке крпице, и с тим крпицама уши запушити. Многи, кои су то кушали, кажу, да их є тим начином и најжешћа главоболя већ за по сата после употребљєня сасвим прошла.

* Противу крви из носа треба умочити мало шарпіє (изчешљяног платна) у сок од коприве, и то под носом држати. Од тог крв одма престане из носа тећи.

* Противу бува треба закупити цвєтајућег красулька (*Chrysanthemum Leucanthemum* L.) осушити га, и онако сувог одозгор у сламнячу метнути, пак неће у кревету ни єдна бува обстати, почем оне мирис тог цвєћа ни пошто не трпе.

А Н Е К Д О Т Е.

— „Сад нам ти Милане кажи“ рекне учитељ приликом испита єдном ђаку, „зашто є слано море?“ „Море є зато слано — зато слано.... єр има у нѣму харинге,“ одговори ђак, пун радости, што є тако лако одговорити знао.

— Кад оно пре неког времена у єдном селу преки суд држаше, и єдног злочинца обесише, буде наложено обштинском поглаварству, да сваки 14 дана жупаній о станю јавне сигурности известіє поднесе. Бележник исте обштине напише услѣд тога оваково известіє: „Славна жупанію! — Имамо чест јавити, да се, од како су чланови славног жупанског преког суда из нашег села отишли, овде више никакви злочинци нити лупежи, не виђаю.

— Єдном господичиѣу допадне се єдна млада госпоя, и он іой почне удобном приликом свою неизмериму любав описивати; ал млада госпоя га сасвим стрпељиво саслуша и овако му одговори: „Кад сам била мала, морала сам мою матер слушати, — девайком зависила сам од мог оца, а сад, од како сам удата, зависим, од мог мужа. Ако даклем ви од мене штогод желите, то изволте се због тога на мог мужа обратити.“

— Єдан шокац исповеди свом пароху, да є од суседа сто крста жита украо: „О мой синко, то ніє лепо од тебе“ рекне му парох, „а за колко си дана ти то украо?“ „За четир дана, — сваки дан 20 крста“ одговори шокац. „Е па то су само осамдесет“ рекне парох. „Та да,“ одговори шокац, „ал оних последњих двадесет ћу тек довече да украдем.“

— Госпођица Ракила радо є употреблявала странне речи, па често и сасвим сакато. Тако є єданпут при єдној гостби, кад ю є єдан младић нудио, да од неког особито доброг єла іош єданпут узме, хотевши казати, да ніє баш при добром апетиту, одговорила: „Опростите ми што вам корпу даєм, ал данас баш нешто нисам апетитлих.“ А єданпут се опет потужила єдном гесподину зато, што іой нѣн играч после свршене игре ніє седиште понудио, с овим речма: „Єл те, да то ніє лепо од хер фон Станића?..... Он валя бити да незна, да фрайле после играња мораю столицу имати.“

— Єдна жена, коя є чула, да лекари и по мокраћи болесниковој болест познати могу, пошлѣ мокраћу свог болесног мужа у єдном лончиѣу по свом деветогодишнѣм сину Пери код єдног искусног доктора, да овай какав лек припише. Пера играјући се по неким цомбама, падне и проспе све што є у лончиѣу било, пак знајући, да ће зато код куће боя извући, почне плакати и јукати; а єдан баш онда онуда пролазећи лакрдјаш, дознавши узрок Периног плача, рекне му тѣщећи га: „Та немой лудо зато плакати, нег подметни лонац под ону стеону краву, што баш сад мокри, па однеси доктору; опет ће мислиш он познати, да є то кравія мокраћа?“ — Пера учини како му є совѣтовано и однесе кравію мокраћу код назначеног му лекара. Лекар успе мало од донешене му мокраће у єдну чашицу, узме єдно увеличателно стакло и дуго у ню гледајући, окрене се наипосле Пери и рекне му: „Ма да и не поням, како є могуће, ал тек є цела истина..... Иди брже кући, па кажи твојој матери, да ми є врло жао, ал да твом оцу немогу помоћи — он ће се отелити.“

— Єдан дан после венчања рекне муж својој жени: „Срећа твоя, што се ниси девайком прама мене слаба показала, ер те неби

біо узео.“ „Бре и я сам се добро узела на ум“ одговори млада госпоја, „ербо сам већ едаред тако наишла.“

— Едан сенатор продавајући на лицитацій ствари едне за-оставшине, примѣти, да у место у списку назначена три шешира четири има, и зацело држајући, да е при инвентиранию фаліо, по-прави инвентар, и прода сва четири едном странном чивутину, кои одма цену исплати и оде; ал кад сенатор по свршеной лицитацій хтеде кући поћи, увери се, да е онай четврти, нѣгов собствен шешир біо.

— Едан господин, кои е имао обичай свашта претерано об-ширно писати, послао е еданпут своме трафиканту слѣдуюће пи-смо: „Являм вам, да е онай влажан дуван, кой сте ми послали, врло влажан біо. Дуван истина може бити мало влажан, и треба да буде влажан, ал што е здраво влажно, то е тек ипак од свега влажно.“

В А Ш А Р И

у войводству Србіи и Там. Банату, назначени по старом календару.

(Н. К. значи: Нови Календар.)

У Ади 7. Марта, 3. Юнія. 13. Окт.

„ Алибунару о Дуови и о вел. Госпоини.

„ Алмашу 28. Януар., 19. Априла, 2. Септ., 10. Нов.

„ Апатину 28. Фебр., 28. Априла, 12. Авг., 3. Новемб. (Увек се пре у понедел. држе.)

„ Араду Нов. 17. Фебр., 4. Юнія, 6. Октоб.

„ Баи 12. Април., 10. Юліа, 9. Септ., 24. Новемб.

„ *Бачу прве Нед. римск. Вел. поста, 1. Мая о Дуови 15. Августа, 7. Септ., 28. Октобра по Н. К.

„ Бездину 1. Марта, 4. Юліа, 17. Септ., 7. Новемб.

„ Белой Цркви 11. Юнія, 6. Окт. (Дан пре марвени вашар.)

„ Беодри 24. Апр., 27. Авг., 20. Окт. (Дан пре марвени вашар.)

„ Беочину (Монаст.) о Вознес. Господ.

„ *Бечею (Нов.) Цветне Нед., 7. Авг., 3. Окт. по Н. К.

„ Бечею (Стар.) 23. Юнія, 3. Окт.

„ Бечкереку (Вел.) 17. Фебр., о Возн. Госп., о Преображ. Госп., 30. Септемб. (Од 1. Януаріа по Н. К. до другог вашара сваког вторника марвени вашар.)

- У Бешенови (Стар.) 3. Мая, 3. Окт.
„ Бешенови (Мон.) 15. Юліа на Кирика и Юдиты.
„ Билету 14. Марта, 3. Юніа, 28. Септ.
„ Бокшану 12. Април., 25. Април., 12. Септ.
„ Бузіяшу 13. Юліа, 19. Септ.
„ Буѣину 23. Марта, 12. Юніа.
„ Вияги о Возн. Господ., о Вел. Госп., у Нед. по крстову дну.
„ Вранѣву 1. Мая, 18. Окт.
„ Врднику (Мон.) 15. Юніа: о Св. Кнезу Лазару.
„ Вршцу у Нед. цвет. 27. Юліа, 16. Окт.
„ Вуковару 19. Априліа.
„ Гргетегу (Мон.) 9. Мая о прен. мош. Св. Николая.
„ Дети 24. Апр., 1. Септ. Дан пре марвени вашар.
„ Дивошу о Петрову дну, о Вел. Госпоини.
„ Догначи 27. Августа.
„ Ердевику 21. Марта, 17. Септ.
„ Жаблю 3. Апр., 8. Юніа, 17. Септ.
„ Жомболю 14. Марта, 17. Юніа, 27. Авг., 30. Окт. (Два дана пре марвени вашар.)
„ Земуну о Ђурђицу и Крстову дну.
„ Зичидорфу 23. Марта, 3. Окт.
„ Илоку 1. Юніа, 21. Юліа, 11. Окт.
„ Инђи 21. Мая, 21. Нов.
„ Иригу 22. Януар., 12. Април., 27. Августа, 13. Нов.
„ Каменици 21. Апр., 10. Юніа, 6. Окт.
„ *Канижи (Бачкой) у свѣтлу Среду, 16. Мая, 24. Юніа, у Среду после Св. Лорента по Н. К.
„ Канижи (Банатс.) пре 19. Апр. у Понед. — У Понедељ. по Св. Или, 22. Октобра.
„ Карансебешу 21. Апр., 25. Септ. заедно и марв. вашар.
„ Карловци (срем.) 16. Марта, 20. Юніа, 22. Авг., 20. Нов.
„ *Кикинди (Вел.) 5. Мая, у Нед. пре Св. Петра и Павла, 20. Септ., 4. Дец. по Н. К.
„ Ковеждину (Мон.) 14. Януар. о Св. Сави.
„ Ковину о Св. Ђурђу, о Св. Димитріи.
„ Ковилю (Мон.) о Св. Арханг. Гавр.
„ Комлошу 21. Фебр., 3. Юніа, 20. Авг.
„ Крушедолу (Мон.) 30. Юліа, о Св. Ангелини Десп. Срб.
„ Кудрицу 19. Април., 4. Окт.
„ Кули 17. Апр., 12. Юніа, 25. Юліа, 3. Окт. (Заедно и марвени вашар.)
„ Липови 19. Апр., 19. Юліа, 13. Нов.

- У Лугошу 29. Януара, 28. Апр., 20. Юнія, 9. Окт.
„ Митровици у Нед. Цветну, о Спасову дну, Св. Петру и Павлу, 17. Септ.
„ Мокрипу 2. Фебр., 9. Мая, 8. Авг.
„ Модошу 17. Юнія, 12. Авг.
„ *Морицфелду 2. Нед. у Маю, 2. Нед. у Авг. по Н. К.
„ Новом Саду 9. Марта, 7. Мая, 29. Юнія, 18. Окт.
„ *Новом Селу 25. Фебр., у Нед. Тройст., 14. Септемб., 1. Нов. по Н. К.
„ Оравици 21. Апр., о Св. Или, 2. Септ., 13. Нов.
„ Осѣку 8. Януар., 12. Апр., 8. Юліа, 6. Окт.
„ Панчеву о Петрову дну и малой Госпоини.
„ *Пазову 1. Фебр., о Св. Или, о сви Свети по Н. К.
„ *Падини 25. Януар., Нед. Рогате, 14. Септ. по Н. К.)
„ Паланки 21. Април., 22. Септ.
„ Парданю 4. Мая, 4. Септ.
„ Перлезу 15. Юнія, о Св. Михаилу.
„ Перямошу 12. Април., 3. Юнія, 15. Септ.
„ Прибиной глави (Мон.) 13. Юліа.
„ Петровцу 23. Фебр., 27. Апр., 14. Августа, 29. Окт.
„ Раковцу (Мон.) 1. Юліа, на Св. Косму и Дам.
„ Ремети (Мон.) 24. Юнія о рожд. Иоан. Кр.
„ Реметици (Мон.) 1. Окт. покров Богор.
„ Руми на цвет. Четвр. о Вознес. Христ. о Петрову дну, 17. Септ.
„ Рекашу 12. Фебр., 12. Юнія. 20. Окт.
„ Решици 4. Априла, 25. Юліа, 19. Септ.
„ Ритбергу 5. Априла, 1. Септ.
„ *Сакули о Брашанчеву у Понед. и после сви Свети Н. К.
„ Сенти 5. Авг., 7. Нов.
„ Ст. Миклошу (Вел.) 24. Марта, 23. Юнія, 13. Окт. (Заєдно и марвени нашар.)
„ Ст. Томашу (Србобрану) 28. Фебр., 14. Юліа, 8. Септ.
„ Сланкамену 20. Юнія.
„ Слатини о Петрову дну и Св. Николи.
„ Сомбору 13. Марта, о Возн. Госп., о Успен. Богор., 13. Нов.
„ *Суботпцу 25. Фебр., 16. Мая, 8. Септ. У Нед. пред сви Свети по Н. К.
„ Темерину 13. Фебр., 23. Април., 23. Авг., 10. Нов.
„ Темишвару 7. Марта, 20. Мая, 17. Септ., 6. Дец.
„ Тителу 4. Априліа, 20. Авг., 18. Окт.
„ Тополи 6. Април., 1. Юліа, 22. Септ.
„ Уйпечу 23. Марта, 29. Юліа, 16. Окт.

У Фачету о Богоявл. на Цвети, о Возн. Хр., о Петрову дну, о вел. Госпоини, 12. Окт. и о Св. Николи.

„ Фснеку (Мон.) 26. Юліа.

„ Футоку 24. Марта, 14. Мая, 5. Августа, 25. Окт.

„ Чакови 11. Януара, 30. Марта, 29. Юніа, Михаила и 11. Нов.

„ Чападу 3. Марта, 8. Юніа, 4. Окт., 28. Нов.

„ Чатаду 1. Марта, 20. Априліа, 3. Окт.

„ *Чоки у Нед. Име Исуса, у Нед. по Воскрс., у Нед. Тройства, 29. Септ. по Н. К.

„ Ченею 12. Мая, 9. Авг., 12. Октября.

„ *Шиду о Сви Свети и Јозефи по Н. К.

„ Шишатовци (Мон.) 8. Септ.

„ Ярку на Дуове.

У Кнежевини Србіи.

Код Беле Цркве, о великой Госпоини.

У Брусници о Спасову дну.

„ Валѣву о Илину дну.

„ Княжевцу о летнѣм св. Николи.

„ Делиграду о Крстову дну.

„ Заечару о Усѣкновенію.

„ Ивањици о Петковачи.

„ Карановцу о Ивану дну.

„ Крушевцу о Видову дну.

„ Лозници о Цвѣтима.

„ Неготини о Малой Госпоини.

„ Паланки о Крстову дну.

„ Пожаревцу на Томину Неделю.

„ Пожеги о Петрову дну.

„ Тополи о Малой Госпоини.

„ Тополику испод Шабца, о Ћурђеву дну.

Код Тршке Цркве у Окр. Пожарев. 14. Окт. о Св. Петки.

У Шолићу у Окружію Београдском о Видову дну.

„ Ћуприі у Окружію Ћуприском трећи дан св. Тройце.

❏ Кои су вашари са * назначени, треба их по римским Календару тражити.

Нацлата штемпла заєдно с дометціма.

Степен I.				Степен II.				При-Ванредн.Скупа			
за мѣнице.				за све исправе, кое ни под I. ни под III. степен				стойбина додатак			
у аустр. вредности				у аустр. вредности				у аустр. вредности			
Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.
До 60 Фл. аустр. вредн.				До 20 Фл. аустр. вредн.				—	5	—	7
Преко 60 до 120 Ф. а. вр.				Преко 20 до 40 Ф. а. вр.				—	10	—	13
120 " "	120	240	4	40 " "	60	"	"	—	15	—	19
240 " "	360	480	8	60 " "	100	"	"	—	25	—	32
360 " "	480	600	16	100 " "	200	"	"	—	50	—	63
480 " "	600	720	24	200 " "	300	"	"	—	75	—	94
600 " "	720	840	32	300 " "	400	"	"	1	—	1	25
720 " "	840	960	40	400 " "	800	"	"	2	—	2	50
840 " "	960	1080	48	800 " "	1200	"	"	3	—	3	75
960 " "	1080	1200	56	1200 " "	1600	"	"	4	—	1	—
1080 " "	1200	2400	64	1600 " "	2000	"	"	5	—	1	25
1200 " "	2400	3600	72	2000 " "	2400	"	"	6	—	1	50
2400 " "	3600	4800	80	2400 " "	3200	"	"	8	—	2	—
3600 " "	4800	6000	120	3200 " "	4000	"	"	10	—	2	50
4800 " "	6000	7200	160	4000 " "	4800	"	"	12	—	3	—
6000 " "	7200	8400	200	4800 " "	5600	"	"	14	—	3	50
7200 " "	8400	9600	240	5600 " "	6400	"	"	16	—	4	—
8400 " "	9600	10800	320	6400 " "	7200	"	"	18	—	4	50
9600 " "	10800	12000	400	7200 " "	8000	"	"	20	—	5	—
10800 " "	12000			Преко 8000 Фл. има се од сваки 400 Фл. плаћати 1 Фл., а заједно са дометком од 25 кр. свега 1 Фл. 25 кр.; при којим рачунању се сваки остатак, кој манѢ од 400 Фл. износи, као пун сматрати мора.							

Степен III. за облигаціе, уговоре и т. д.					При- стойбина		Ванредни додатак		Скупа	
					у аустр. вредности					
					фл.	кр.	фл.	кр.	фл.	кр.
До 10 фл. аустр. вредн.					—	5	—	2	—	7
Преко	10 до	20 фл.	а.	вр.	—	10	—	3	—	13
"	20 "	30 "	"	"	—	15	—	4	—	19
"	30 "	50 "	"	"	—	25	—	7	—	32
"	50 "	100 "	"	"	—	50	—	13	—	63
"	100 "	150 "	"	"	—	75	—	19	—	94
"	150 "	200 "	"	"	1	—	—	25	1	25
"	200 "	400 "	"	"	2	—	—	50	2	50
"	400 "	600 "	"	"	3	—	—	75	3	75
"	600 "	800 "	"	"	4	—	1	—	5	—
"	800 "	1000 "	"	"	5	—	1	25	6	25
"	1000 "	1200 "	"	"	6	—	1	50	7	50
"	1200 "	1600 "	"	"	8	—	2	—	10	—
"	1600 "	2000 "	"	"	10	—	2	50	12	50
"	2000 "	2400 "	"	"	12	—	3	—	15	—
"	2400 "	2800 "	"	"	14	—	3	50	17	50
"	2800 "	3200 "	"	"	16	—	4	—	20	—
"	3200 "	3600 "	"	"	18	—	4	50	22	50
"	3600 "	4000 "	"	"	20	—	5	—	25	—

Преко 4000 фл. има се од сваки 200 фл. плаћати 1 фл., а за-
едно са дометком од 25 кр. свега 1 фл. 25 кр.; при коим ра-
чунаню се сваки остатак, кои манѣ од 200 фл. износи, као нун
сматрати мора.

По степену III. имаю се пристойбине у слѣдуюћим слу-
чаевма плаћати: Добродѣйства, найменованя, найменователна и
опуномоћителна писма, одступаня службености, уступаня служ-
бености, найменователни декрети, дружбени уговори, уговори
при надежном купованю, и при ужитку, уговори купованя,
уговори предаваня, исправе о осигураваню пензіе, уговори о
дугу, уговори меняня, налози о продаваню, лицитаціонални за-
писници, пуномоћія.

С к р и ж а љ к а

поради разрачунаваня прихода и расхода у аустр. вр.

Капи- тал	На $\frac{3}{4}$ год.		На $\frac{1}{2}$ год.		На $\frac{1}{4}$ год.		На месец		На неделю		На д а н	
	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.	Фл.	кр.
1000	750	—	500	—	250	—	83	$33\frac{1}{3}$	19	23	2	$73\frac{3}{4}$
900	675	—	450	—	225	—	75	—	17	$30\frac{3}{4}$	2	$46\frac{3}{4}$
800	600	—	400	—	200	—	66	$66\frac{2}{3}$	15	$38\frac{1}{2}$	2	$19\frac{1}{4}$
700	525	—	350	—	175	—	58	$33\frac{1}{3}$	13	46	1	$91\frac{3}{4}$
600	450	—	300	—	150	—	50	—	11	$53\frac{3}{4}$	1	$64\frac{1}{4}$
500	375	—	250	—	125	—	41	$66\frac{2}{3}$	9	$61\frac{1}{2}$	1	$36\frac{3}{4}$
400	300	—	200	—	100	—	33	$33\frac{1}{3}$	7	$69\frac{1}{4}$	1	$9\frac{3}{4}$
300	225	—	150	—	75	—	25	—	5	$76\frac{3}{4}$	—	$82\frac{1}{4}$
200	150	—	100	—	50	—	16	$66\frac{2}{3}$	3	$84\frac{1}{2}$	—	$54\frac{3}{4}$
100	75	—	50	—	25	—	8	$33\frac{1}{3}$	1	$92\frac{1}{4}$	—	$27\frac{1}{4}$
90	67	50	45	—	22	50	7	50	1	73	—	$24\frac{3}{4}$
80	60	—	40	—	20	—	6	$66\frac{2}{3}$	1	$53\frac{3}{4}$	—	$21\frac{3}{4}$
70	52	50	35	—	17	50	5	$83\frac{1}{3}$	1	$34\frac{1}{2}$	—	$19\frac{1}{4}$
60	45	—	30	—	15	—	5	—	1	$15\frac{1}{4}$	—	$16\frac{1}{4}$
50	37	50	25	—	12	50	4	$16\frac{2}{3}$	—	$96\frac{1}{8}$	—	$13\frac{2}{4}$
40	30	—	20	—	10	—	3	$33\frac{1}{3}$	—	$76\frac{3}{4}$	—	$10\frac{3}{4}$
30	22	50	15	—	7	50	2	50	—	$57\frac{1}{2}$	—	$8\frac{1}{4}$
20	15	—	10	—	5	—	1	$66\frac{2}{3}$	—	$38\frac{1}{2}$	—	$5\frac{1}{4}$
19	14	25	9	50	4	75	1	$58\frac{1}{3}$	—	$36\frac{1}{2}$	—	$5\frac{1}{4}$
18	13	50	9	—	4	50	1	50	—	$34\frac{1}{2}$	—	$4\frac{3}{4}$
17	12	75	8	50	4	25	1	$41\frac{2}{3}$	—	$32\frac{1}{2}$	—	$4\frac{2}{4}$
16	12	—	8	—	4	—	1	$33\frac{1}{3}$	—	$30\frac{3}{4}$	—	$4\frac{1}{4}$
15	11	25	7	50	3	75	1	25	—	$28\frac{3}{4}$	—	$4\frac{1}{4}$
14	10	50	7	—	3	50	1	$16\frac{2}{3}$	—	$26\frac{3}{4}$	—	$3\frac{3}{4}$
13	9	75	6	50	3	25	1	$8\frac{1}{3}$	—	25	—	$3\frac{2}{4}$
12	9	—	6	—	3	—	1	—	—	23	—	$3\frac{1}{4}$
11	8	25	5	50	2	75	—	$91\frac{2}{3}$	—	$21\frac{1}{2}$	—	$3\frac{1}{4}$
10	7	50	5	—	2	50	—	$83\frac{1}{3}$	—	$19\frac{1}{4}$	—	$2\frac{2}{4}$
9	6	75	4	50	2	25	—	75	—	$17\frac{1}{4}$	—	$2\frac{1}{4}$
8	6	—	4	—	2	—	—	$66\frac{2}{3}$	—	$15\frac{1}{4}$	—	$2\frac{1}{4}$
7	5	25	3	50	1	75	—	$58\frac{1}{3}$	—	$13\frac{1}{2}$	—	$1\frac{3}{4}$
6	4	—	3	—	1	50	—	50	—	$11\frac{1}{2}$	—	$1\frac{2}{4}$
5	3	75	2	50	1	25	—	$41\frac{2}{3}$	—	$9\frac{1}{2}$	—	$1\frac{1}{4}$
4	3	—	2	—	1	—	—	$33\frac{1}{3}$	—	$7\frac{1}{2}$	—	$1\frac{1}{4}$
3	2	50	1	50	—	75	—	25	—	$5\frac{3}{4}$	—	$\frac{3}{4}$
2	1	50	1	—	—	50	—	$16\frac{2}{3}$	—	$3\frac{3}{4}$	—	$\frac{2}{4}$
1	—	75	—	50	—	25	—	$8\frac{1}{3}$	—	$1\frac{3}{4}$	—	$\frac{1}{4}$

У ц. кр. прив. књиго- и каменопе
издано е и може се како код нѣга
књижаре и слѣдуюћ

СРПСКЕ КАРТЕ ПОГАЂАРКЕ

за извлаченѣ.

Пријатна и невина забава за омладину,
од Јована Закића.

Цена 30 кр.,

а за 10 комади 2 фор а. вредн.

II.

Ружица од Блограда.

ДОГАЂАЙ ДРЕВНОСТИ

за родитељ и децу

пето издање, преповеђено

издателѣм „Геновеве.“

Преведено чрез Стефана Ковачевић, пароха у Еллемиру.

Цена е едне књиге с три каменореза у завитку 40 кр.

а кад се на пошти пошлѣ, 10 кр. више.

Сваки онај, који од ове књиге 5 екземплара купи,

добиће едан изтисак бадава.

Ово за младеж списано књижевно дѣло содржава у себи тако дубоко побуђенѣ младежког духа и тако чудновато прикриванѣ правственне науке у ангелско чисту слику, да та наука пеку особиту небесну чаробност међу децом и међу одрастлима разпростр-
р- нява. Пречестниј господин преводитељ учинио е с тим дѣлом селској младежи леп поклон, и може се желити, да се ова полезна и занимајућа књига, која е иначе с три лепа каменореза украшена, и кое е цена врло мала, у српском народу што е могуће већма разпространи.

Од пљоснате глисте

у стомаку лечи без
икаквог бола и опасности за 2 сата доктор Блох у Бечу
(Braterstraße Nr. 42). Лек се може и путем поште послати.
Обширније у писмама.